

POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

W WOŁOWIE

ul. Tadeusza Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel. (71) 389 21 00 e-mail : wpodn@wolowpce.pl www.wolowpce.pl

Biuletyn Informacyjny

Nr 66

Grudzień 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. Od redakcji.....	3
2. Informacje o nas.....	4
3. Aktualności.....	5
4. Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli	75
5. Sprawozdanie z działalności szkoleniowej PCEiPPP.....	79
6. Publikacje nauczycieli.....	84
7. Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie.....	108

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Oddajemy do Państwa rąk 66 numer „Biuletynu Informacyjnego” Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Wołowie.

W tym numerze znajdziecie Państwo informacje podsumowujące pracę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w miesiącach wrzesień - grudzień 2024r.

Zachęcamy nauczycieli do publikowania na naszych łamach własnych opinii i scenariuszy zajęć.

„Jest taka noc, na którą człowiek czeka i za którą tęskni.

***Niech przeżywanie tajemnicy narodzin Chrystusa, prowadzi nas do pogłębionej refleksji,
a prawda inspiruje i oświeca nasze myśli i uczynki.”***

***Z okazji Świąt Bożego Narodzenia pragnę złożyć Państwu
najserdeczniejsze życzenia pełne ciepła, spokoju i radości,
chwil wytchnienia, refleksji oraz niezapomnianych
spotkań w gronie najbliższych.***

***Życzę, aby nadchodzący Nowy Rok obfitował w sukcesy,
zdrowie i spełnienie wszystkich marzeń.***

***Wesołych Świąt
i szczęśliwego Nowego 2025 Roku!***

***życzy w imieniu wszystkich pracowników
Powiatowego Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie
Krystyna Adaśko – dyrektor***

**POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
W WOŁOWIE**

ul. Tadeusza Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel. (71) 389 21 00 e-mail: wpodn@wolowpce.pl www.wolowpce.pl

INFORMACJE O NAS

*Powiatowe Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej*

ul. T. Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel. (71) 389-21-00 e-mail: wpodn@wolowpce.pl

strona internetowa: www.wolowpce.pl

Dyrektor PCE i PPP

mgr Krystyna Adaśko

Sekretariat

Czynny od poniedziałku do piątku 7³⁰ – 15³⁰

Biblioteka Pedagogiczna / wypożyczalnia i czytelnia /

Czynna:

**poniedziałek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰
wtorek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰
środa - 11⁰⁰ - 18⁰⁰
czwartek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰
piątek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰
sobota - 9⁰⁰ - 13⁰⁰**

tel. (71) 389-14-07 e-mail: wolow@wolow.dbp.wroc.pl

Biuletyn redaguje
Zespół

AKTUALNOŚCI

WIELOKULTUROWOŚĆ W EDUKACJI – europejski projekt Erasmus +

W dniach 28 lipca 2024 r. – 10 sierpnia 2024 r. dwudziestu pracowników Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie realizowało projekt pt. **Wielokulturowość w edukacji**. Projekt sfinansowany w całości z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 z Europejskiego Funduszu Społecznego Polus Training the trainers – rodzaj mobilności, szkolenie kadry na Malcie, w ramach krótkoterminowego projektu na rzecz mobilności uczniów i kadry w sektorze edukacji szkolnej.

W projekcie brało udział 120 uczestników z całej Polski, w tym 100 nauczycieli z Dolnego Śląska. Podczas dwutygodniowego projektu realizowane były tematy merytoryczne w blokach modułowych dotyczących zagadnień:

- Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży
- Negocjacje i mediacje w systemie edukacji
- Praca w multikulturowej klasie szkolnej

Wszyscy uczestnicy projektu poza tematami merytorycznymi realizowali w ramach projektu blok dotyczący nauki języka angielskiego na zróżnicowanym poziomie znajomości języka angielskiego. W ramach projektu wszyscy uczestnicy poznali system maltańskiej edukacji i mieli możliwość zapoznania się z pracą dydaktyczno-wychowawczą przykładowej szkoły maltańskiej, w tym szkół językowych realizowanych na Malcie na wysokim poziomie.

W ostatnim dniu projektu wszystkim uczestnikom projektu zostały wręczone certyfikaty uczestnictwa w projekcie. Zdobytą wiedzę i kompetencje pracownicy centrum podzielą się z nauczycielami w ramach sieci współpracy i samokształcenia w powiecie wołowskim a także z uczniami i rodzicami w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej.

Konferencja inauguracyjna rok szkolny 2024/2025

4 września 2024 r. w auli Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wołowie odbyła się konferencja inauguracyjna nowy rok szkolny 2024/2025, której uczestnikami byli przedstawiciele organów prowadzących, dyrektorzy placówek oświatowych, nauczyciele, pedagodzy i psychologzy. Jej organizatorem było Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie.

Na początku wszystkich zebranych powitała pani Katarzyna Łuczak – dyrektor Liceum – gospodarz miejsca spotkania, a następnie oficjalnie konferencję rozpoczęła pani Krystyna Adaśko – Dyrektor PCE i PPP w Wołowie.

Hasłem przewodnim spotkania była myśl Jeana Sassona: ...czasami największym darem jest gotowość do odłożenia na bok własnych problemów i otwarcie serca na drugiego człowieka, wysłuchanie go i pochylenie się nad jego cierpieniem.

Organizator konferencji realizując zaplanowany cel stworzył okazję do wysłuchania wykładu pani profesor Magdaleny Szpunar z Uniwersytetu Śląskiego na temat **Edukacja do empatii**. Poruszono temat, który realizuje 3 priorytet MEN, a dotyczy wspierania dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Z naciskiem na rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii, i wrażliwości na potrzeby innych, co ma niewątpliwie wielki wpływ na podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.

Empatia i wrażliwość to w dzisiejszych czasach bardzo ważne, ale często niedocenianie cechy i umiejętności. Żyjemy w nieczułym świecie, który wspiera przede wszystkim egocentryzm, narcyzm, wybujały indywidualizm oraz obojętność. Bycie empatycznym i wrażliwym to nie jest słabość, jak niektórzy próbują nam wmówić. W świecie pełnym napięć, konfliktów oraz wyzwań – ważne jest to, co buduje mosty porozumienia między ludźmi.

Następnie pani Krystyna Adaško i pani Barbara Rajter – Tybińska przedstawiły ofertę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie na rok szkolny 2024/2025

Spotkanie odbyło się w atmosferze pełnej serdeczności, a treści i wiersze, które zaprezentowała pani prof. Magdalena Szpunar nawiązujące tematyką do budzenia empatii w człowieku, wzruszyły niejedno serce obecne na auli.

Podczas spotkania można było wzbogacić swój księgozbiór o tomiki poezji pani profesor: *13 pięter ludzkich istnień, Mieszkają we mnie słowa, Tyle jej wszędzie i ciągle tak mało.*

Uczestnicy opuścili aulę wołowskiego liceum z refleksją, że warto zatrzymać się na chwilę, przyjrzeć najbardziej fundamentalnym wartościom ludzkim. Wrażliwość i empatia to nie wady, a zalety. Nie wykluczają bycia silnym oraz niezależnym. Nie przeszkadzają w realizacji swoich celów i zamierzeń. Pozwalają wyjść naprzeciw drugiego człowieka.

Celem spotkania było również to, byśmy zrozumieli i uczyli dzieci, i młodzież, że osoba nieposiadająca umiejętności empatii jest nieczuła. To postać „ślepa” emocjonalnie, która nie potrafi ocenić ani dostrzec stanów emocjonalnych innych ludzi. Człowiek pozbawiony empatii nie jest w stanie zagłębić się w świat drugiej osoby.

Organizator dziękuje wszystkim za wspólnie spędzony czas na rozważaniach i życzy byśmy pamiętali, idąc za przesłaniem Wojciecha Janowskiego, *że może po to spotykamy ból i mroki, byśmy w ogóle byli w stanie współczuć i wspomagać?*

Doradca metodyczny nauczania języka polskiego

Danuta Haller

Fotogaleria:

I spotkanie Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli

19 września 2024 roku w Szkole Podstawowej nr 2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie odbyło się I spotkanie w ramach SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO I PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH na temat *Organizacja pracy sieci w roku szkolnym 2024/2024*

Przybyłych na sieć nauczycieli przywitali doradcy metodyczni. Spotkanie odbyło się w **Zielonej klasie**, czyli nowatorskiej klasie na wolnym powietrzu.

Podczas spotkania została przedstawiona przez każdego z doradców oferta działań w obszarze objętym doradztwem metodycznym. Przedstawiono również harmonogram konkursów i propozycje działań w roku szkolnym 2024/2025. Po przeprowadzonej diagnozie potrzeb nauczycieli zaplanowano pracę w roku szkolnym 2024/2025.

W dalszej części każdy z doradców rozmawiał ze swoją grupą nauczycieli. Poruszono zagadnienia w następujących obszarach:

1. Dostosowanie wymagań dla dziecka osiągniętego migracją oraz udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
2. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
3. Rekomendacje CKE po egzaminie 2024 z języka polskiego.
4. Zmiany na egzaminie ósmoklasisty z przedmiotu – język polski w roku 2025.
5. Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej od 2024/2025

Spotkanie odbyło się w przyjemnej atmosferze, przy pysznym cieście, aromatycznej kawce i herbatce.

Nauczyciele byli pod wrażeniem pomysłu urządzenia klasy na wolnym powietrzu tzw. **zielonej klasy**.

Doradcy dziękują dyrekcji i nauczycielom SP nr 2 za możliwość spotkania się w ich placówce.

Swoją obecnością zaszczyliło nas
23 nauczycieli powiatu
wołowskiego.

1. Zielona klasa- przed spotkaniem

2. Przywitanie i przedstawienie oferty doradztwa metodycznego

3. Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej od 2024/2025

4. Analiza zmian na egzaminie ósmoklasisty z przedmiotu – język polski w roku 2025

PIKNIK NAUKOWY DWÓJKI – integracyjne zajęcia otwarte

27 września 2024 r. odbyły się integracyjne zajęcia otwarte w Szkole Podstawowej nr 2 im Orląt Lwowskich w Wołowie. Przeprowadzone one zostały w plenerze w czterech zróżnicowanych grupach: w 22 osobowej kl. Va, i 24 osobowej kl. Vb, 17 osobowej kl. VIa i 17 osobowej kl. VI b, w skład których wchodził uczniowie ze SPE oraz uczniowie bez dysfunkcji. Przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcami metodycznymi oraz nauczycielem szkoły – panią Anną Beryzewską. Aby uczniowie czuli się bezpiecznie, towarzyszyli im nauczyciele szkoły : U. Piasecka, E. Niebrzydowska, R. Markowska, T. Grzegorzewski, M. Makarewicz. Doradcy – pani D. Haller i R. Kmicińska były animatorkami tychże warsztatów plastyczno-technicznych, które polegały na wspólnym malowaniu farbami akrylowymi na stretchu oraz wykonaniu lalek ze szmatek i włóczki. Wszyscy uczestnicy i dzieci, i dorośli świetnie się bawili. Nauczyciele wspierali w zabawie tych, którzy wymagali pomocy.

Podczas zajęć prowadzący starali się pomóc uczniom w zrozumieniu ich własnych emocji, emocji innych oraz przeciwdziałać powstawaniu zaburzeń zachowania. Uczniom pokazano jak sobie z nimi radzić i wyciągnąć pomocną dłoń do osób, które mają problemy z adaptacją i współpracą w grupie zróżnicowanej. Ważne było to, by dzieci pracujące w jednej grupie czy parze ustalały wspólne zasady w tworzeniu spójnego malowidła oraz wspólnej lalki- motanki.

Zajęcia warsztatowe o charakterze artystycznym miały na celu wzbogacanie umiejętności dydaktyczno-wychowawczych nauczycieli o nowe narzędzia pracy. Ich celem było również wskazanie jednego ze sposobów organizacji procesu edukacyjnego z uwzględnieniem metod pracy dobieranych adekwatnie do realizowanych celów edukacyjnych i wychowawczych oraz strategii dydaktycznej wspierającej indywidualizację nauczania w zróżnicowanej grupie. Głównym celem była integracja i dobra zabawa jako nieodzowne elementy edukacji. Uczestnicy spotkania mieli okazję zaobserwować sposób tworzenia warunków sprzyjających aklimatyzacji uczniów z |SPE z grupą uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Prowadzące warsztaty postawiły sobie za cel udzielenie wsparcia w rozwiązywaniu problemów nauczycieli bezpośrednio przy warsztacie pracy w obszarze edukacji włączającej.

Po odbytych zajęciach została przeprowadzona analiza merytoryczna i metodyczna zajęć.

W zajęciach łącznie wzięły udział 83 osoby. Na spotkanie warsztatowe oraz omówienie przeprowadzonych zajęć przybyło 8 nauczycieli. Doradcy dziękują wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń w obszarze kształtowania u uczniów umiejętności manualnych, społecznych, wyrażania własnych emocji i budzenia poczucia estetyki oraz atrakcyjności metod aktywizujących stosowanych podczas zajęć integracyjnych.

Zobaczmy, jak świetnie wszyscy się bawili.

Zapraszamy do obejrzenia [filmu z zajęć](#) malowania na stretchu.

Piękna jest polska jesień – malowanie na folii – zabawy sensoryczne.

Moja ulubiona książka- malowanie na stretchu

Danuta Haller i Regina Kmicieńska – doradcy metodyczni

Zapraszamy do obejrzenia filmu z zajęć

Szkoła Żywego Rzemiosła- Zabawkarstwo- wykonujemy lalki, motanki.

Foto galeria:

1. Warsztat do malowania na stretchu.

2. Folder organizator i motanki

3. Dzieło skończone „Jesień”

4. Wielkie dzieło uczniów

7. Wielkie dzieło uczniów

5. Podczas malowania

8. Animatorki z koordynatorką wydarzenia

6. Podczas malowania

9. Zajęcia z lalkarstwa

10. Mamy swoje lalki-motanki

11. Nasze motanki

12. Uczestnicy warsztatów z zabawkarstwa – z wykonanymi motankami.

13. Mieszamy i nakładamy farby na paletę

14. Zajęcia z lalkarstwa

LEKCJA OTWARTA Środki stylistyczne- powtórkowa ZABAWOLANDIA.

10 października 2024 r. odbyła się lekcja otwarta w Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wołowie. Zajęcia zostały przeprowadzone w klasie II o profilu matematyczno-fizycznym. Przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcą metodycznym nauczania języka polskiego oraz nauczycielem szkoły, polonistką – panią Renatą Markowską. Na lekcji zostały wdrożone metody i formy, z którymi doradca zetknął się podczas realizacji tegorocznego projektu na Malcie **Wykorzystanie gier i zabaw dydaktycznych w zróżnicowanej klasie.**

Podczas spotkania, które odbyło się w auli szkolnej uczniowie pracowali w pięciu czteroosobowych grupach metodą stacji zadaniowych. Wykonywali również układanki i karty zadaniowe. Podsumowaniem ZABAWOLANDII było losowanie przez przedstawicieli każdej grupy pytań oraz odpowiedzi na forum klasy. Wykorzystali zdobytą wiedzę z teorii literatury i sprawdzili swoje umiejętności nabyte podczas lekcji o środkach stylistycznych. Uczniowie wykazali się dużą wiedzą teoretyczną oraz umiejętnościami. Za dobrze wykonane zadania zbierali punkty, którymi były karteczki z czerwonym językiem i ustami symbolizującymi wolną ekspresję, surową esencję rock'n'rolla, siłę – i oczywiście wieczne dziedzictwo Rolling Stonesów.

Zajęcia warsztatowe o charakterze rozgrywek grupowych miały na celu wzbogacanie umiejętności dydaktyczno-wychowawczych nauczycieli o nowe narzędzia pracy. Ich celem było również wskazanie jednego ze sposobów organizacji procesu edukacyjnego z uwzględnieniem metod pracy dobieranych adekwatnie do realizowanych celów edukacyjnych i wychowawczych oraz strategii dydaktycznej wspierającej indywidualizację nauczania w zróżnicowanej grupie. Prowadzące zaproponowały inny sposób na naukę swobodnego rozróżniania środków stylistycznych. Głównym celem była integracja i dobra zabawa jako nieodzowne elementy edukacji oraz wskazanie walorów gier dydaktycznych jako metody umożliwiającej realizację celów równocześnie dydaktycznych jak i wychowawczych.

Po odbytych zajęciach została przeprowadzona analiza merytoryczna i metodyczna zajęć. Zachęcano nauczycieli do wykorzystywania na zajęciach różnych gier dydaktycznych jako narzędzia do rozwijania kreatywności młodzieży.

W zajęciach wzięło udział 5 nauczycieli. Na spotkanie warsztatowe oraz omówienie przeprowadzonych zajęć przybyło 6 nauczycieli. Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń

Zobaczmy, jak świetnie wszyscy się uczyli poprzez zabawę.

Zapraszamy do obejrzenia [filmu z zajęć Środki stylistyczne- powtórkowa ZABAWOLANDIA](#)

Danuta Haller i Renata Markowska – prowadzące zajęcia

Foto galeria:

1. Karty pracy do stacji zadaniowych. Logo organizatora zajęć.

2. Rozpoczęcie lekcji, powitanie i instruktaż.

3. Zadania dla grup oraz karteczki- zbierane punkty w formie logo zespołu Rolling Stones.

4. Podczas zadania-Przyporządkowanie nazwy środka poetyckiego do jego definicji.

5. Podczas zadania-Przyporządkowanie nazwy środka poetyckiego do pełnionej funkcji oraz przykładu w utworze poetyckim..

6. Stacja zadaniowa- analiza polecenia.

7. Podczas zadania- Przyporządkowanie nazwy środka poetyckiego do pełnionej funkcji oraz przykładu w utworze poetyckim..

8. Podczas zadania- Przyporządkowanie nazwy środka poetyckiego do jego definicji.

9. Podczas zadania- Na diagramie znajduje się 14 środków stylistycznych, znajdź je otaczając pętlą. Następnie wpisz ich nazwy do właściwej kolumny: środki leksykalne, brzmieniowe, składniowe i tropy stylistyczne.

Lekcja otwarta „DZIECI UCZĄ DZIECI PIERWSZEJ POMOCY”

We wtorek 1 października 2024 r. zostały zrealizowane warsztaty z pierwszej pomocy. Warsztaty te zostały przeprowadzone w Zespole Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Brzegu Dolnym. Uczniowie z klasy siódmej przygotowali z wyprzedzeniem różne zagadnienia dotyczące udzielania pierwszej pomocy, a następnie pod nadzorem nauczyciela – doradcy metodycznego nauczania edukacji dla bezpieczeństwa omawiały i pokazywały w praktyce, dzieciom z klas I – III, jak udzielić pomocy. Lekcja ta miała pokazać i przekonać uczniów, że każdy człowiek potrafi udzielać pierwszej pomocy, a pomaganie nie jest trudne. Uczniowie mieli też możliwość rozwijania umiejętności pracy w grupie, współpracy, czy poprawy umiejętności komunikacyjnych.

W cały proces edukacyjny zaangażowanych zostało 86 dzieci.

Radostaw Sroka - doradca metodyczny z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa

Foto galeria:

Narodowe Czytanie „Kordiana” w Powiecie Wołowskim

Do tegorocznej trzynastej już odsłony akcji Narodowego Czytania Para Prezydencka wytypowała lekturę „Kordian” **Juliusza Słowackiego**. Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie wspólnie Zespołem Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym zorganizowały kolejną edycję Narodowego Czytania.

W dniu **8 października 2024** spotkaliśmy się wraz z zaproszonymi gośćmi w ZPR w Brzegu Dolnym przy ul. 1 Maja 21. Gości powitały dwie Panie dyrektorki : dyrektor ZPR w Brzegu Dolnym Pani **Beata Borowska-Podsiadła** oraz dyrektor PCE i PPP w Wołowie Pani **Krystyna Adaško**, dziękując wszystkim za przybycie.

Po raz pierwszy zaprosiliśmy gości z **dwóch bibliotek publicznych** : z **Brzegu Dolnego** i z **Wołowa**. Do czytania zaprosiliśmy także przedstawiciele **siedmiu placówek powiatowych** : Liceum Ogólnokształcące w Wołowie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego z Wołowa, Zespół Szkół Zawodowych z Wołowa, Zespół Szkół Zawodowych z Brzegu Dolnego, Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych z Wołowa, Zespół Szkół Specjalnych z Lubiąża, oraz gospodarza miejsca – Zespół Placówek Resocjalizacyjnych z Brzegu Dolnego. **Odczytano list Pana Prezydenta RP**, w którym m.in. napisał : *”...dramat Słowackiego opowiada o walce Polaków z caratem, ale przecież można traktować go również jako opowieść o naszej współczesności. O tym, że wolność i niepodległość wymagają bezinteresownego poświęcenia i ciągłej gotowości do czynu.”*

Wstępem do czytania była **inscenizacja przygotowana przez uczniów ZPR** pod kierunkiem Pani **Barbary Riwoń-Koper**. Wybrano fragment z „Kordiana” – „Bajkę o Janku, co psom szył buty”. Uczniowie byli w stosownych strojach i posługiwali się różnymi rekwizytami. Była to żartobliwa część spotkania.

Po tym wystąpieniu zaproszono wszystkich czytających do zajęcia miejsc na scenie i rozpoczęło się **głośne czytanie III aktu** dramatu: scen IV i V. Wszyscy obecni mieli możliwość przypomnienia sobie treści i różnych szczegółów czytanego dramatu, odkryć na nowo atmosferę tego romantycznego dzieła. Czytający w ciekawy i oryginalny sposób interpretowali słowa klasyka. W tle widzowie podziwiali fotosy z ekranizacji Kordiana oraz słuchali nastrojowej muzyki zespołu Enya. Widownia była wypełniona po brzegi uczniami ZPR głośno oklaskującymi czytających.

Atmosfera spotkania była podniosła i uroczysta, a nastrój tej wyjątkowej chwili jeszcze długo nam towarzyszył. Na zakończenie podziękowano wszystkim za uczestnictwo i wręczono okolicznościowe zakładki do książek oraz słodycze.

Dziękujemy bardzo wszystkim osobom czytającym i przygotowującym spotkanie!

Foto galeria:

1. Przywitanie wszystkich zgromadzonych na Narodowym Czytaniu 2024.
2. Inscenizacja fragmentu "Kordiana" w wykonaniu uczniów ZPR w Brzegu Dolnym.

3. Uczestnicy spotkania.

4. Goście zaproszeni do wspólnego czytania „Kordiana”.

Szkoleniowa Rada Pedagogiczna

16 października 2024 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Markiewicza w Orzeszkowie odbyła się szkoleniowa rada pedagogiczna na temat ***Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego.....***

Pani dyrektor Małgorzata Bóldyn wraz z doradcą przywitały wszystkich i życzyły, aby podczas tej rady w głowie każdego nauczyciela obudziły się refleksje i zapał do bycia kreatywnym.

Rada pedagogiczna została poprowadzona przez panią Danutę Haller – doradcę metodycznego nauczania języka polskiego w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie oraz panią Monikę Bocheńską – nauczyciela języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie w Szkole Podstawowej w Starym Wołowie.

Podczas szkolenia omówione zostały następujące zagadnienia:

1. Motywowanie i styl nauczania.
2. Osobowość nauczyciela.
3. Dzieci z pokolenia alfa.
4. Obszary z podstawy programowej, jako klucz do osiągnięcia celów edukacyjnych.
5. Piętnaście kroków do sukcesu na egzaminie ósmoklasisty, czyli działania polonisty i każdego nauczyciela, które przyczyniają się do podniesienia efektów kształcenia.
6. Metody i techniki multisensoryczne.
7. Praca z wykorzystaniem fiszki autokorektywnej.

Podczas spotkania prowadzące zaprezentowały również nauczycielom pomoce dydaktyczne, gry i zabawy, które mogą z lekcji uczynić ciekawe i efektywne spotkanie w myśl powiedzenia *nauka poprzez zabawę*. W większości, eksponowane pomoce dydaktyczne zostały wykonane przez prowadzące. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zakładki interpunkcyjne, fiszki autokorektywne, notatki graficzne, plansze, układanki, karty pracy oraz skecznotki do lektur. Nauczyciele zostali zachęcani do wykorzystywania lapbooków matematycznych, przyrodniczych i z innych przedmiotów. Prowadzące zaprezentowały nauczycielom lapbooki z lektur obowiązkowych.

Na poprawę wyników nauczania niewątpliwie duży wpływ ma osobowość i optymizm nauczyciela, który za pomocą ciekawych metod pracy potrafi zmotywować ucznia, nawet tego, któremu się nie chce. Nauczyciel powinien znać każdego ucznia i preferowany przez niego styl nauczania. Wynik egzaminu nie zawsze odzwierciedla wszystkie umiejętności naszego ucznia.

W szkoleniu wzięło udział 18 nauczycieli.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas, przyjazną atmosferę i możliwość wymiany doświadczeń.

mgr Danuta Haller - doradca metodyczny

Nauczyciele
podczas
szkolenia.
Prezentacje
pomocy
dydaktycznych
aktywujących
uczniów.

Lekcja otwarta w Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Wołowie

17 października 2024 r. odbyła się lekcja otwarta w Liceum Ogólnokształcącym im. m. Kopernika w Wołowie. Zajęcia zostały przeprowadzone w klasie II o profilu matematyczno-fizycznym. Przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcą metodycznym nauczania języka polskiego oraz nauczycielem szkoły, księdzem Adamem Błaszczkiem. Temat spotkania brzmiał ***Szczęśliwi, którzy żyją wiarą.***

Celami katechetycznymi było ukazanie wiary jako Bożego daru, który prowadzi do szczęścia oraz kształtowanie postępowania wiary w całkowitym powierzeniu się Bogu.

Podczas zajęć młodzież opisywała, czym jest wiara rozumiana jako postawa całego życia; uzasadniali, że wiara wymaga dorastania do dojrzałości chrześcijańskiej. Uczestnicy zajęć pracując w parach, starali się wyjaśnić, dlaczego wiara jest darem, o który musimy się nieustannie troszczyć. Podsumowaniem było uzasadnienie, że człowiek otrzymuje dar wiary, by mógł być szczęśliwy.

Prowadzący prezentował grafikę, młodzież czytała i analizowała tekst biblijny, tworzyli plan oraz analizowali etapy wiary.

W zajęciach wzięło udział 4 nauczycieli, w tym pani Katarzyna Łuczak – dyrektor LO im. M. Kopernika.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas i możliwość zastanowienia się nad tym, na którym etapie życia wierzymy najmocniej.

Praca uczniów podczas katechezy

Danuta Haller – doradca metodyczny nauczania języka polskiego

Lekcja otwarta: Z epiką, liryką i dramatem za pan brat!

23 października 2024 r. odbyła się lekcja otwarta w Szkole Podstawowej im. Świętego Mikołaja z Miry w Krzelowie. Zajęcia zostały przeprowadzone z uczniami klasy VIII. Przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcą metodycznym nauczania języka polskiego oraz nauczycielem szkoły, polonistką – panią Anną Król. Na lekcji zostały wdrożone metody i formy, które doradca omówił wcześniej z prowadzącą, a zetknął się z takim wykorzystaniem narzędzi pracy podczas realizacji tegorocznego projektu na Malcie **Wykorzystanie gier i zabaw dydaktycznych w zróżnicowanej klasie**. Lekcję poprowadziła nauczycielka szkoły – pani A. Król.

Podczas spotkania uczniowie pracowali w trzech czteroosobowych grupach metodami aktywnymi. Przyporządkowywali cech rodzajów i gatunków literackich, klasyfikowali lektury pod względem rodzaju literackiego. Wykonali również pracę samodzielną a następnie ustalali jej poprawność w swojej grupie. Ta zabawa dydaktyczna dotyczyła utrwalenia terminologii z zakresu rodzajów i gatunków literackich, jak również wymagała przekonania członków zespołu o słuszności swojego zdania-jeśli był one podzielone. Było to zadanie wymagające odpowiedzi PRAWDA/FAŁSZ. Za każde prawidłowo wykonane zadanie grupa otrzymywała punkty.

Podsumowaniem było przejście 12 stacji zadaniowych. Uczniowie mieli 30 sekund na wykonanie każdego zadania, następnie przesuwali się o jedno miejsce dalej do kolejnej stacji i znajdującego się tam polecenia. Była to praca na czas: 12 zadań a każde należało wykonać w 30 sekund odmierzanych stoperem. Następnie uczniowie we współpracy z nauczycielem sprawdzali jakość wykonanych zdań. Prace sprawdzał uczeń, uczniowi, czytając na forum pytanie i poprawną odpowiedź. Korekta ustna należała do nauczyciela. Ta praca indywidualna została oceniona zgodnie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania. Wykorzystali zdobytą wiedzę z teorii literatury i sprawdzili swoje umiejętności nabyte podczas lekcji. Uczniowie wykazali się dużą wiedzą teoretyczną i praktyczną.

Zajęcia warsztatowe o charakterze rozgrywek grupowych miały na celu wzbogacanie umiejętności dydaktyczno-wychowawczych nauczycieli o nowe narzędzia pracy. Ich celem było również wskazanie jednego ze sposobów organizacji procesu edukacyjnego z uwzględnieniem metod pracy dobieranych adekwatnie do realizowanych celów edukacyjnych i wychowawczych oraz strategii dydaktycznej wspierającej indywidualizację nauczania w zróżnicowanej grupie. Prowadząca zaproponowała inny sposób na naukę. Głównym celem była integracja i dobra zabawa jako nieodzowne elementy edukacji oraz wskazanie walorów gier dydaktycznych jako metody umożliwiającej realizację celów równocześnie dydaktycznych jak i wychowawczych.

Po odbytych zajęciach została przeprowadzona analiza merytoryczna i metodyczna zajęć. Zachęcono nauczycieli do wykorzystywania na zajęciach różnych gier dydaktycznych jako narzędzia do rozwijania kreatywności dzieci, wzmocnienia poczucia ich bezpieczeństwa oraz nauki przekonywania o swojej racji.

W zajęciach wzięło udział 3 nauczycieli. Na spotkanie warsztatowe oraz omówienie przeprowadzonych zajęć przybyło 4 nauczycieli. Była to okazja do podzielenia się informacją o wykorzystywanych przez polonistów grach podczas np. omawiania lektur. Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń

Zobaczymy, jak dzieci uczyły się poprzez zabawę Zapraszamy do obejrzenia [filmu z zajęć](#)

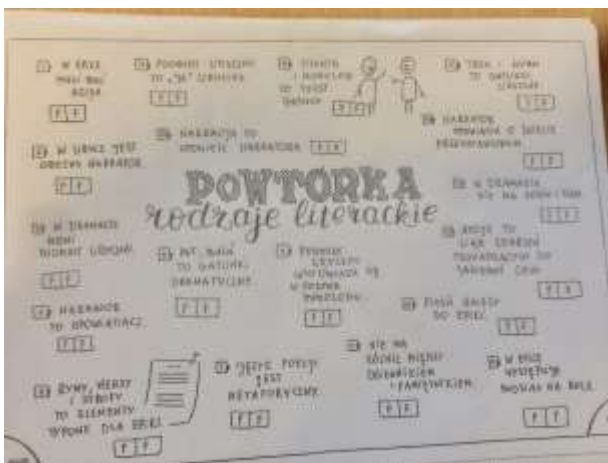
Danuta Haller i Anna Król

Rozpoczęcie zajęć, instruktkaż nauczycielki

Uczniowie pracują w grupach- wykonują jedno z zadań- przyporządkowują utwór do właściwego rodzaju literackiego.

Karta zadaniowa „Powtórka- rodzaje literackie”

Podczas wykonywania zadania- Zadania typu Prawda/Fałsz

Instruktaż do wykonania kolejnego zadania.

Lekcja otwarta: „Chłopska Szkoła Biznesu”

W środę 2 października 2024 r. licealiści z Powiatowego Zespołu Szkół w Obornikach Śląskich zmierzyli się z „Chłopską Szkołą Biznesu” – grą edukacyjną będącą prostą a jednocześnie wciągającą symulacją wolnego rynku. Nasi gracze wcielili się w rolę XVIII-wiecznych andrychowskich rzemieślników: kowali, tkaczy i piekarzy, a ich zadaniem było realizowanie swoich strategii biznesowych czyli produkcja towarów, handel na jarmarkach oraz organizacja dalekich wypraw handlowych do różnych miast Europy. Blisko godzinna rozgrywka była doskonałą okazją do poznawania mechanizmów i zjawisk obecnych od wieków w gospodarce, takich jak podaż, popyt, koszty produkcji, rywalizacja, kooperacja czy negocjacje handlowe.

Zajęcia przeprowadziły Anna Wróbel i Emilia Buczak – doradczynie metodyczne PCE i PPP w Wołowie

<https://photos.app.goo.gl/SUJw486kzh3HC8ci6>

SZKOLENIOWA RADA PEDAGOGICZNA

“Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego...”

30 października 2024 r. w Szkole Podstawowej im. świętego Mikołaja z Miry w Krzelowie odbyła się szkoleniowa rada pedagogiczna.

Pan dyrektor Artur Brojek wraz z doradcą przywitał wszystkich i życzył, aby podczas tej rady w głowie każdego nauczyciela obudziły się refleksje i zapal do bycia kreatywnym nauczycielem.

Rada pedagogiczna została poprowadzona przez panią Danutę Haller – doradcę metodycznego nauczania języka polskiego w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie, panią Monikę Bocheńską – nauczyciela języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie w Szkole Podstawowej w Starym Wołowie oraz panią Annę Król- nauczyciela języka polskiego w Szkole Podstawowej w Krzelowie, lidera WDN.

Podczas szkolenia omówione zostały następujące zagadnienia:

1. Motywowanie i styl nauczania.
2. Osobowość nauczyciela.
3. Dzieci z pokolenia alfa.
4. Obszary z podstawy programowej, jako klucz do osiągnięcia celów edukacyjnych.
5. Piętnaście kroków do sukcesu na egzaminie ósmoklasisty, czyli działania polonisty i każdego nauczyciela, które przyczyniają się do podniesienia efektów kształcenia.
6. Metody i techniki multisensoryczne.
7. Praca z wykorzystaniem fiszki autokorektywnej.

Celem prowadzących było uświadomienie nauczycielom, że dzieci w każdym wieku uczą się bawiąc albo jak mówiła Maria Montessori **one się nie bawią, a pracują**.

Podczas spotkania prowadzące zaprezentowały również nauczycielom wykonane przez siebie i uczniów pomoce dydaktyczne: lapbooki, leporello– kreatywna książka w formie harmonijki, zakładki do książek z zasadami interpunkcji, dydaktyczne gry planszowe; gry i zabawy, które mogą z lekcji uczynić ciekawe i efektywne spotkanie, gdyż **nauka przez zabawę jest jednym z najskuteczniejszych i najbardziej satysfakcjonujących sposobów rozwijania umiejętności**. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zakładki interpunkcyjne, fiszki autokorektywne, notatki graficzne, plansze, układanki, karty pracy oraz skecznotki do lektur. Nauczyciele zostali zachęcani do wykorzystywania lapbooków matematycznych, przyrodniczych oraz z innych przedmiotów.

Na poprawę wyników nauczania niewątpliwie duży wpływ ma osobowość i optymizm nauczyciela, który za pomocą ciekawych metod pracy potrafi zmotywować ucznia, nawet tego, któremu się nie chce. Nauczyciel powinien znać każdego ucznia i preferowany przez niego styl nauczania. Wynik egzaminu nie zawsze odzwierciedla wszystkie umiejętności naszego ucznia.

W szkoleniu wzięło udział 11 nauczycieli.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas, przyjazną atmosferę i możliwość wymiany doświadczeń. Szczególne podziękowania kieruje w stronę pań polonistek, które wsparły doradcę podczas szkolenia, prezentując nowoczesne podejście do procesu edukacyjnego- eksponując metody, które zmotywują ucznia do aktywności i uczynią z lekcji ciekawe spotkanie wzbogacające w wiedzę i umiejętności, wypełnione **radością i wewnętrzną motywacją**.

Doradca metodyczny Danuta Haller

Foto galeria:

1. Nauczyciele podczas szkolenia. Omówienie czynników wpływających na motywację.

2. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacje pomocy dydaktycznych aktywujących uczniów- metoda ANTARES.

3. Nauczyciele podczas szkolenia. Omówienie systemu polskiego szkolnictwa.

5. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacje pomocy dydaktycznych aktywujących uczniów- lekcje powtórzeniowe, przed egzaminem.

4. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacje pomocy dydaktycznych aktywujących uczniów- notatki graficzne, stacje zdaniowe do lektur.

9. Nauczyciele podczas szkolenia 15 czynników wpływających na poprawę wyników egzaminów.

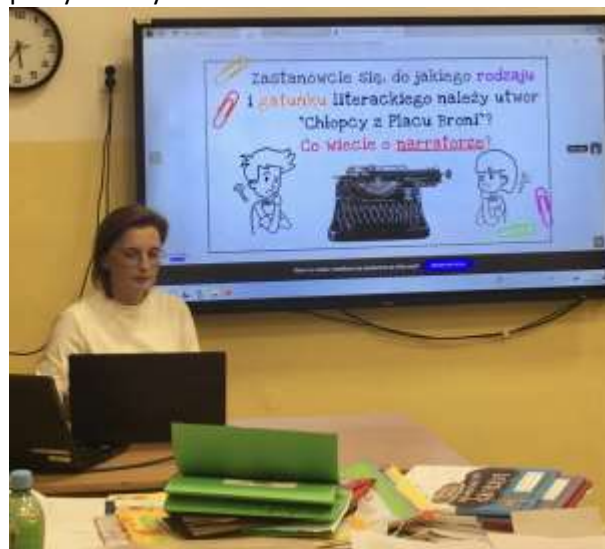
6. Nauczyciele podczas szkolenia. Próba odpowiedzi na pytanie *Czy jestem kreatywnym nauczycielem....*

7. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacje pomocy dydaktycznych aktywujących uczniów- leporello.

8. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacja padletu- efektywnego i atrakcyjnego narzędzia w pracy nauczyciela.

10. Nauczyciele podczas szkolenia. Ewaluacja spotkania.

SZKOLENIOWA RADA PEDAGOGICZNA Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego...

04 listopada 2024 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie odbyła się szkoleniowa rada pedagogiczna.

Pani dyrektor Magdalena Drzazga wraz z doradcą przywitały wszystkich życząc, aby każdy obecny na spotkaniu **nauczyciel miał odwagę oraz potrafił z dystansem przyglądać się własnej osobie i podejmowanym przez siebie działaniom oraz dokonywać obiektywnej ich oceny.**

Rada pedagogiczna została poprowadzona przez panią Danutę Haller – doradcę metodycznego nauczania języka polskiego w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie, panią Monikę Bocheńską – nauczyciela języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie w Szkole Podstawowej w Starym Wołowie.

Podczas szkolenia omówione zostały następujące zagadnienia:

1. Motywowanie i styl nauczania.
2. Osobowość nauczyciela.
3. Dzieci z pokolenia alfa.
4. Obszary z podstawy programowej, jako klucz do osiągnięcia celów edukacyjnych.
5. Piętnaście kroków do sukcesu na egzaminie ósmoklasisty, czyli działania polonisty i każdego nauczyciela, które przyczyniają się do podniesienia efektów kształcenia.
6. Metody i techniki multisensoryczne.
7. Praca z wykorzystaniem fiszki autokorektywnej.

Celem prowadzących było uświadomienie nauczycielom, że dzieci w każdym wieku uczą się bawiąc albo jak mówiła Maria Montessori **one się nie bawią, a pracują**.

Podczas spotkania prowadzące zaprezentowały również nauczycielom wykonane przez nauczycieli i uczniów pomoce dydaktyczne: lapbooki, zakładki do książek z zasadami interpunkcji, dydaktyczne gry planszowe; gry i zabawy, które mogą z lekcji uczynić ciekawe i efektywne spotkanie, gdyż **nauka przez zabawę jest jednym z najskuteczniejszych i najbardziej satysfakcjonujących sposobów rozwijania umiejętności**. Na poprawę wyników nauczania niewątpliwie duży wpływ ma osobowość i optymizm nauczyciela, który za pomocą ciekawych metod pracy potrafi zmotywować ucznia, nawet tego, któremu się nie chce uczyć. Nauczyciel powinien znać każdego ucznia i preferowany przez niego styl nauczania. Wynik egzaminu nie zawsze odzwierciedla wszystkie umiejętności naszego ucznia.

W szkoleniu wzięło udział 15 nauczycieli.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas, przyjazną atmosferę i możliwość wymiany doświadczeń.

doradca metodyczny Danuta Haller

Foto galeria:

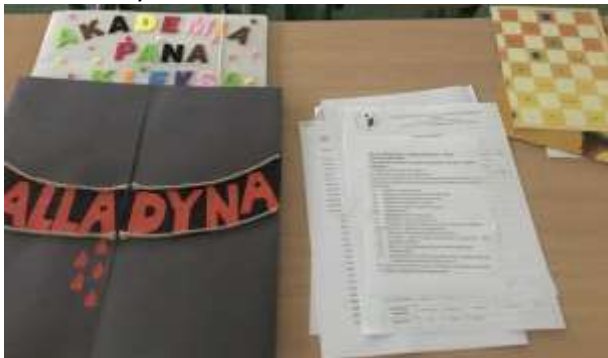
1. Sala lekcyjna przed szkoleniem. Materiały szkoleniowe.

2. Temat rady szkoleniowej *Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego...*

3. Materiały szkoleniowe.

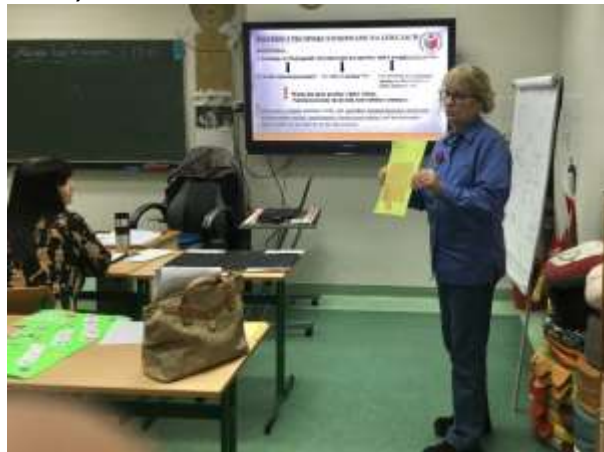
4. Nauczyciele podczas szkolenia. Przywitanie.

5. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacje pomocy dydaktycznych aktywujących uczniów-
lekcje powtórzeniowe, przed egzaminem.

6. Nauczyciele podczas szkolenia. Próba odpowiedzi na pytanie *Czy jestem refleksyjnym nauczycielem....*

7. Nauczyciele podczas szkolenia. Prezentacje pomocy dydaktycznych.

8. Nauczyciele podczas ewaluacji szkolenia..

Lekcja otwarta z okazji Święta Odzyskania Niepodległości

W Szkole Podstawowej nr 1 w Wołowie w klasie 1b została przeprowadzona lekcja otwarta pt. : „*O Józefie Piłsudskim dla najmłodszych*” przez doradcę metodycznego historii Pawła Feliszka. Lekcja została przygotowana w związku ze Świętem Odzyskania Niepodległości w oparciu o materiał edukacyjny udostępnione przez Instytut Pamięi Narodowej. W czasie lekcji uczniowie obejrzeli film animowany pt.: *Kasztanka*, dzięki któremu dowiedzieli się czym były zabory i w jakich okolicznościach Polska odzyskała niepodległość.

W dalszej części lekcji uczniowie poznali również najważniejsze szczegóły z życia marszałka Józefa Piłsudskiego. A na koniec zajęć wykonali swoje własne portrety Józefy Piłsudskiego, które następnie prezentowali w klasie. Lekcja była dobrym przykładem edukacji patriotycznej w edukacji wczesnoszkolnej.

Paweł Feliszek – doradca metodyczny historii

Foto galeria:

1. Uczniowie w trakcie oglądają filmu animowanego.

2. Praca z kolorowanką.

Kampania DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY

Komunikacja empatyczna – język żyrafy

a agresywny język szakala

Porozumienie bez Przemocy (NVC) jest koncepcją opracowaną przez Marshalla Rosenberga. To filozofia życia, która zakłada głębokie zrozumienie i empatię jako fundamenty relacji międzyludzkich. Jest to podejście, które pozwala słuchać i mówić z otwartością, nawet w sytuacjach konfliktowych.

Porozumienie bez Przemocy to proces dwustronny, bo obejmujący mówienie, i słuchanie.

- ✓ Chodzi o **mówienie do ludzi, a nie o ludziach** oraz o **słuchanie siebie i innych** w sposób, który sprzyja zrozumieniu i szukaniu wspólnych rozwiązań. **Ważne jest wyrażenie siebie w sposób jasny i szczerzy przedstawiając własne uczucia i potrzeby. Należy unikać oskarżeń i krytykowania innych.**
- ✓ Drugą stroną interakcji w komunikacji jest **empatyczne słuchanie**, które **polega na pełnym skupieniu na drugiej osobie, próbie zrozumienia jej uczuć i potrzeb**, co prowadzi do głębszego połączenia i wzajemnego zrozumienia.

Marshall Rosenberg- twórca koncepcji Porozumienia bez Przemocy (NVC), aby zilustrować dwa fundamentalnie różne style komunikacji używa metafory dwóch zwierząt – ŻYRAFY I SZAKALA

Dlaczego Żyrafa?

Żyrafa, ze swoim największym w stosunku do masy ciała sercem wśród ssaków, symbolizuje JĘZYK SERCA – JĘZYK EMPATII I SZACUNKU. Dzięki swojej długiej szyi, żyrafa ma szerszą perspektywę, co umożliwia jej głębsze zrozumienie sytuacji i potrzeb innych.

Język żyrafy to komunikacja oparta na:

- autentyczności;
- uczciwości;
- bezpośrednim wyrażaniu własnych uczuć i potrzeb;
- żyrafa mówi w liczbie pojedynczej;
- skupiając się na sobie;
- komunikaty żyrafy są wyrażane z perspektywy „JA”;
- w sytuacji konfliktu, żyrafa stara się zrozumieć potrzeby wszystkich stron i szuka rozwiązań satysfakcjonujących każdego.

Co z tym językiem szakala?

W przeciwieństwie do żyrafy, szakal reprezentuje JĘZYK DOMINACJI, OCENY, OSĄDU I OBWINIANIA.

Język szakala to komunikacja, którą cechują:

- szakal mówi z perspektywy „TY”;
- często etykietuje i krytykuje;
- jego komunikacja skupia się na diagnozowaniu, ocenianiu i udzielaniu nieproszonych rad;
- jego głównym celem jest dominacja i utrzymanie racji;
- w sytuacjach konfliktowych szakal często posługuje się winą i wstydem, aby osiągnąć swoje cele.

Żyrafa i Szakal – dwie strony medalu

Każdy z nas posiada w sobie zarówno żyrafę, jak i szakala. Nasze codzienne wybory w komunikacji odzwierciedlają, którego z tych zwierząt dajemy wyraz. Rosenberg podkreśla, że świadomość tych dwóch aspektów naszej komunikacji jest kluczowa. Uznanie, że szakal jest zranioną żyrafą, która w strachu i bólu nie potrafi inaczej wyrazić się w danej chwili, pozwala na lepsze zrozumienie i transformację naszych reakcji.

Język żyrafy a język szakala.	
TAK MÓWI ŻYRAFA 	TAK MÓWI SZAKAL
<i>Zauważyłem, że w tym tygodniu spóźniłeś się o 20 minut na nasze wspólne spotkanie.</i>	<i>Jesteś nieodpowiedzialny.</i>
<i>Chciałabym, żebyś zabrał kapcie z kuchni.</i>	<i>Znów zostawiłeś kapcie w kuchni.</i>
<i>Boję się, że się spóźnimy, dlatego ubierzmy się szybko, bo musimy już wychodzić.</i>	<i>Pospiesz się, dlaczego zawsze musisz się guzdrać!</i>
<i>W piłkę gramy na dworze, w domu może się coś stłuc!</i>	<i>Przestań natychmiast!</i>
<i>Jest ci smutno, bo chciałeś pobawić się z Tomkiem, a on nie chce?</i>	<i>Dlaczego się mażesz? Jesteś już przecież dużym chłopcem!</i>
<i>Pochowajmy zabawki do pudełek, a potem pójdziemy na dwór.</i>	<i>Nigdzie nie pójdziemy, jeśli nie posprzątasz tego bałaganu w pokoju!</i>
<i>Denerwujesz się, bo nie chcesz teraz rysować laurki dla babci?</i>	<i>Dlaczego nigdy nie robisz tego, o co cię proszę?</i>

<i>Widzę, że to cię bardzo rozzłościło. Czy jest ci ciężko, bo widzę, że trudno ci sobie z tym poradzić?</i>	<i>Idź do pokoju i spokój się!</i>
<i>Byłoby świetnie, gdybyś zechciał codziennie po pracy poświęcić godzinę tylko i wyłącznie naszemu synowi.</i>	<i>W ogóle nie spędzasz czasu z synem!</i>
<i>Jestem zdenerwowana, bo kolejny raz w tym tygodniu nie odpisałaś mi na smsa.</i>	<i>Czy mogłabyś mi łaskawie odpisywać na smsy?</i>
<i>Jestem zaniepokojona, gdy wiem, że pijesz dziś już piątą kawę.</i>	<i>Piąta kawa???Chcesz, żeby wysiadło ci serce????Jesteś bezmyślny!!</i>

Nauczyciel może zastosować NVC, aby porozmawiać z uczniem, który sprawia problemy w klasie. Może zacząć od opisu konkretnych zachowań ucznia (Obserwacja), wyrazić zaniepokojenie lub smutek (Uczucia), podkreślić potrzebę utrzymania spokojnego i sprzyjającego nauce środowiska w klasie (Potrzeby) i poprosić ucznia o współpracę w utrzymaniu tego środowiska (Prośby).

Rosenberg wykazał, że użycie NVC może przyczynić się do zmniejszenia konfliktów, zwiększenia zrozumienia i współpracy, a także do budowania głębszych i bardziej satysfakcjonujących relacji międzyludzkich. Jego metoda znalazła zastosowanie w wielu dziedzinach, w tym w edukacji, zarządzaniu, mediacji, psychoterapii, a nawet w procesach pokojowych..

Empatia to fundament w komunikacji bez przemocy Rosenberga.

Empatia w NVC to nie tylko słuchanie słów drugiej osoby. To bycie w pełni obecnym, ofiarowanie czasu i uwagi, zarówno sobie, jak i innym. **Empatyczne słuchanie to rozumienie bez oceniania, osądzania czy dawania rad.** Jest to próba zrozumienia świata widzianego oczami drugiej osoby, postrzegania rzeczywistości z ich perspektywy.

Ważnym aspektem empatii jest zrozumienie, że nie musi ona oznaczać zgody na każde zachowanie. Empatia pozwala na stawianie granic, jednocześnie umożliwiając nawiązanie kontaktu i zbudowanie zaufania. Jest to proces, który pozwala na szanowanie siebie i drugiej osoby, bez konieczności rezygnacji z własnych wartości czy potrzeb. Celem empatii jest zbudowanie relacji opartych na szczerości i wzajemnym zrozumieniu.

Do zalet empatycznej komunikacji należą:

- ZROZUMIENIE BEZ OCENY. Empatia umożliwia zrozumienie innych, bez przyklejania etykiet czy wydawania sądów.
- BUDOWANIE ZAUFANIA. Gdy ludzie czują się zrozumiani, są bardziej otwarci na współpracę i budowanie wspólnych rozwiązań.
- ZASPOKAJANIE POTRZEB. Empatyczna komunikacja pomaga w identyfikacji i zaspokajaniu potrzeb wszystkich uczestników rozmowy.
- REDUKCJA KONFLIKTÓW. Empatia może pomóc w łagodzeniu napięć i rozwiązywaniu konfliktów, umożliwiając zrozumienie źródeł nieporozumień.

Komunikacji bez przemocy (NVC), czyli komunikacji empatycznej, wymaga praktyki, cierpliwości oraz otwartości na nowe sposoby myślenia i interakcji.

Cztery kroki Porozumienia bez Przemocy

Cztery kroki Porozumienia bez Przemocy to narzędzie, które pomaga świadomie ubierać w słowa to, co chcemy przekazać, tak by zwiększyć szansę na nawiązanie kontaktu i porozumienia. Rzucają światło na cztery elementy wypowiedzi, które mogą wspierać nasze relacje, albo być źródłem potencjalnych konfliktów.

1) Obserwacje

- Co się wydarzyło?
- Co ktoś konkretnie zrobił lub powiedział?

W tym kroku zwracamy uwagę na **fakty i spostrzeżenia**. Zauważamy to, co nagrałaby kamera i z czym każdy się może zgodzić. Np. ***Trzeci raz w tym tygodniu przychodzisz na nasze spotkanie 15 minut później, niż się umówiliśmy.***

Pamiętaj, że przeciwieństwem obserwacji są **interpretacje i osądy**, które sprawiają, że druga osoba może usłyszeć w naszej wypowiedzi obwinianie i krytykę, np.

Zawsze się spóźniasz, nie można na Tobie polegać!

2) Uczucia

- Co wtedy poczułeś/poczułaś? Co mogła poczuć druga osoba?

Uczucia to **emocje odseparowane od myśli**. Np. ***Jest mi smutno.***

W języku Porozumienia bez Przemocy słowa, którymi wyrażane są uczucia, odróżniają się od słów i zdań, w których zawarta jest **interpretacja cudzych zachowań** oraz **opis naszych myśli**. Np. ***Czuję, że nie traktujesz mnie poważnie*** lub ***Czuję się lekceważona.***

3) Potrzeby

- Jaka Twoja lub czyjaś potrzeba była niespełniona?
- Co jest ważne? Czego chcę?

W tym kroku zwracamy uwagę na potrzeby, które stoją za naszymi uczuciami. Wyrażam, co w tym momencie **jest dla mnie ważne**. Kontynuując przykład koleżanki, która się spóźnia: ***Ważny jest dla mnie szacunek i dotrzymanie słowa.***

Potrzeby warto **odróżniać od strategii**, które wybieramy by daną potrzebę zaspokoić. Potrzebą nie jest np. przychodzenie koleżanki na czas, lub uprzedzanie o tym, że się spóźni. To są działania, które mogą zaspokoić naszą potrzebę i możemy o nie poprosić w kolejnym, czwartym kroku.

4) Prośby

- Czy jest coś, o co chciałbyś/chciałabyś kogoś teraz poprosić?
- Może chcesz poprosić o coś siebie?

Aby prośba była prośbą warto wyrazić ją w sposób **jasny i konkretny** (co, gdzie i kiedy) oraz zakładać **możliwość odmowy**. Jeśli kogoś o coś prosisz i zaczynasz się denerwować, gdy ta osoba tej prośby nie spełnia, to znaczy, że to było **żądanie**. W naszej przykładowej sytuacji prośba mogłaby brzmieć ***Czy możemy się umówić, że następnym razem poinformujesz mnie o tym, że przyjdiesz później?***

Podsumowując, cały komunikat w sytuacji ze spóźniającą się koleżanką może brzmieć:

Szakal powiedziałby tak:

***Czekam tu na Ciebie już tyle czasu. Zawsze się spóźniasz, nie można na Tobie polegać!
Czuję, że nie traktujesz mnie poważnie. Potrzebuję, byś następnym razem przyszła na czas,
okej?***

Żyrafa powiedziałaaby tak:

***Trzeci raz w tym tygodniu przychodzisz na nasze spotkanie 15 minut później, niż się umówiliśmy. Jest mi smutno, gdyż ważny jest dla mnie szacunek i dotrzymywanie słowa.
Czy możemy się umówić, że następnym razem poinformujesz mnie o tym, że przyjdiesz później?***

Którą wypowiedź chcielibyśmy słyszeć od kolegi lub koleżanki? Czy zauważamy różnicę?

Ja chciałabym usłyszeć tę wypowiedź w zielonym kolorze, czyli **język żyrafy**.

Opracowanie: Danuta Haller

doradca metodyczny nauczania języka polskiego

BIBLIOGRAFIA

1. Magdalena Malinowska-Berggren „Podstawy NVC Porozumienie bez Przemocy”
<https://www.empathicway.pl/porozumienie-bez-przemocy-podstawowe-informacje/>
2. <https://view.genially.com/605905110156410d6d81310a/presentation-komunikacja-bez-przemocy>
3. Magdalena Wojak „Czy mówisz językiem żyrafy? O porozumiewaniu się bez przemocy”
<https://paderewski.lublin.pl/edukacja-i-inspiracje/pl/czy-mowisz-jezykiem-zyrafy-o-porozumiewaniu-sie-bez-przemocy>
4. <https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?q=komunikacja+bez+przemocy+prezentacja&mid=49FD216F53C5A18C84F349FD216F53C5A18C84F3&FORM=VIRE>

Lekcja otwarta - NIE przemocy. TAK pomocy !

19 listopada 2024 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego odbyła się lekcja otwarta w klasie VII, która była podsumowaniem kampanii **Dzieciństwo bez przemocy**. Przygotowano ją we współpracy szkoły z PODN w Wołowie, doradcą metodycznym D. Haller. Zajęcia prowadziła pani Natalia Gałęcka- nauczycielka SP w Starym Wołowie wraz z doradcą.

Głównym celem spotkania było propagowanie wśród uczniów właściwego zachowania się w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa. Uczestnicy nabyli umiejętności podejmowania rozsądnych decyzji w sytuacjach stosowania przemocy przez innych oraz zrozumieli potrzebę udzielania pomocy i zajęcia właściwego stanowiska w obronie innych.

Pracowali w trzech grupach. Podczas lekcji w bardzo miłej atmosferze odgrywali scenki do zadań przygotowanych w kopertach i ukrytych na korytarzu szkolnym. Najpierw każda grupa musiała odnaleźć swoją kopertę, a następnie przedstawić scenkę z życia codziennego uczniów, które wymagało korekty postępowania: zamiany niewłaściwego na empatyczne. Następnie malowali plakaty oraz wypowiedali się na tematy związane z agresją i przemocą. Podsumowaniem zajęć było umieszczenie plakatów na korytarzu szkolnym. Po odbytej lekcji przeprowadzono warsztaty merytoryczne na temat **Porozumienie bez przemocy**. Duży nacisk położono na rolę pracy w parach i zespole czteroosobowym. Wzbogacono warsztat nauczyciela o nowe pomysły podczas wdrażania dzieci do zachowywania zasad bezpieczeństwa oraz empatycznej komunikacji.

W zajęciach otwartych wzięło udział 6 nauczycieli.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń.

Przebieg zajęć jest widoczny na filmiku, zapraszamy do obejrzenia.

doradca metodyczny: Danuta Haller

Foto galeria:

1. Rozpoczęcie zajęć z uczniami klasy VII **NIE przemocy. TAK pomocy.**

2. *Czym jest przemoc, a czym agresja?*- ćwiczenie. Przejawy agresji i przemocy.

3. Czym jest przemoc, a czym agresja?- ćwiczenie. Przejawy agresji i przemocy.

4. Zajęcia z uczniami klasy IV **NIE przemocy. TAK pomocy.**

5. Zajęcia z uczniami – malowanie plakatu **NIE przemocy. TAK pomocy.**

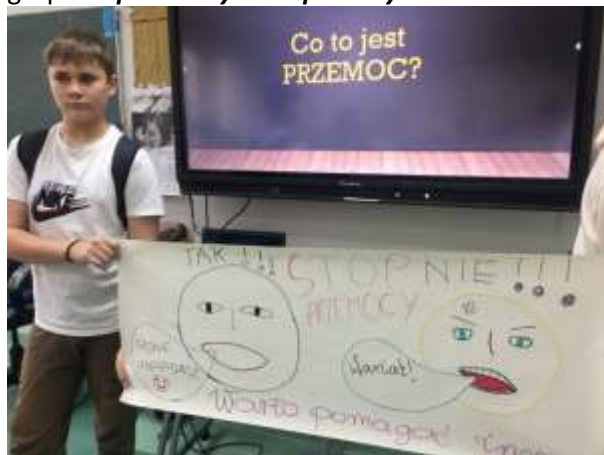
6. Zajęcia z uczniami malowanie plakatu **NIE przemocy. TAK pomocy.**

7. Odgrywanie scenek opisanych w znalezionych kopertach *Jakbyś się zachował, gdybyś...*

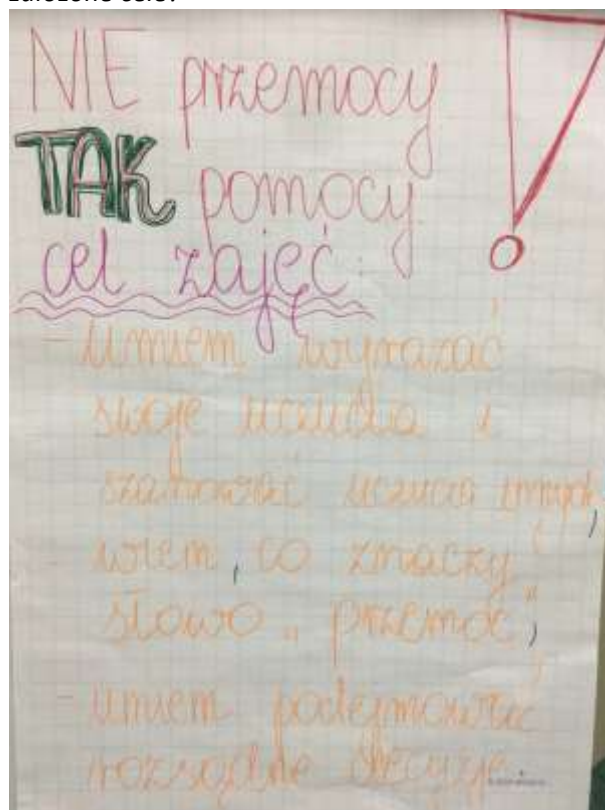
8. Prezentacja plakatu w wykonaniu jednej z grup **NIE przemocy. TAK pomocy.**

9. Uczestnicy podczas prezentacji **Czym jest przemoc, a czym agresja?**

10. Podsumowanie lekcji- Czy zrealizowaliśmy założone cele?

11. Wypowiedź gościa – nauczyciela z CKZiU w Wołowie – ewaluacja zajęć.

WARSZTATY -Nie przemocy, TAK POMOCY!- komunikacja bez przemocy- czyli jak budować relacje w domu i w szkole, zamiast niszczyć ?

Czy mogłabyś mi łaskawie odpisywać na smsy? Piąta kawa???

Chcesz, żeby wysiadło ci serce???? Jesteś bezmyślny!!

A MOŻE LEPIEJ POWIEDZIEC JAK ŻYRAFA...

Jestem zdenerwowana, bo kolejny raz w tym tygodniu nie odpisałaś mi na smsa.

Jestem zaniepokojona, gdy wiem, że pijesz dziś już piątą kawę.

19 listopada 2024 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego odbyły się warsztaty merytoryczne na temat **Porozumienie bez Przemocy**, będące podsumowaniem kampanii **Dzieciństwo bez przemocy**. Wzięło w nich udział 16 nauczycieli.

Przygotowano je we współpracy szkoły z PODN w Wołowie, doradcą metodycznym

D. Haller. Zajęcia prowadziła D. Haller wraz z nauczycielkami szkoły: panią Natalią Gałęcką i panią Magdaleną Ślebodą, które są na ścieżce awansu zawodowego.

Prowadzące spotkanie skupiły się na empatycznej komunikacji, dlatego wskazały na **zasadnicze różnice pomiędzy językiem żyrafy a agresywnym językiem szakala**.

Przypomniano nauczycielom, że Porozumienie bez Przemocy (NVC) jest koncepcją opracowaną przez Marshalla Rosenberga. To filozofia życia, która zakłada głębokie zrozumienie i empatię jako fundamenty relacji międzyludzkich. Jest to podejście, które pozwala słuchać i mówić z otwartością, nawet w sytuacjach konfliktowych.

Nauczyciel może zastosować NVC, aby porozmawiać z uczniem, który sprawia problemy w klasie. Może zacząć od opisu konkretnych zachowań ucznia (Obserwacja), wyrazić zaniepokojenie lub smutek (Uczucia), podkreślić potrzebę utrzymania spokojnego i sprzyjającego nauki środowiska w klasie (Potrzeby) i poprosić ucznia o współpracę w utrzymaniu tego środowiska (Prośby).

Każdy uczestnik dzisiejszego spotkania zabrał ze sobą przesłanie, że **empatyczne słuchanie to rozumienie bez oceniania, osądzania czy dawania rad**.

Nauczyciele otrzymali materiał merytoryczny oraz prezentację, z którą zapoznają rodziców podczas zebrań.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas i możliwość wymiany doświadczeń.

doradca metodyczny: Danuta Haller

Foto galeria:

1. Prowadzące szkolenie przedstawiają cele.?

2. Nauczyciele podczas warsztatów merytorycznych *Nie przemocy, TAK POMOCY!- komunikacja bez przemocy- czyli jak budować relacje w domu i w szkole, zamiast niszczyć.*

3. Nauczyciele podczas warsztatów *Język żyrafy a język szakala- różnice.*

4. Prowadzące – wykorzystując prezentację rozpoczynają dyskusję na temat: *Czym jest przemoc słowna?*

5. Nauczyciele podczas warsztatów.

6. Nauczyciele podczas warsztatów.

Andrzejkowe spotkanie z eksperymentem chemicznym i wróżbami w Szkole Podstawowej nr 2 w Wołowie.

Dnia 27 listopada jak tradycja nakazuje, w pracowni p. Ani Beryzewskiej spotkały się wróżby z eksperymentem chemicznym. Andrzejkowe spotkanie miały jeszcze doprawić szczyptą magii i zaciekawienia tajemnicze pudełka, w których p. Ania ukryła liczne niespodzianki. Podczas spotkania andrzejkowego uczniowie przedstawiali, oprócz fascynujących doświadczeń chemicznych, wróżby związane z wigilią świętego Andrzeja. Spotkanie, jak zawsze przebiegało w bardzo ożywionej atmosferze, było pełne śmiechu, doświadczeń, żartów, a także smacznych i słodkich nagród. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie w indywidualnych doświadczeniach jak i pracy zespołowej. Jak co roku, również na obecnym spotkaniu nie mogło zabraknąć wybuchów, sztucznych fajerwerków oraz spektakularnego spalania i „znikania” przedmiotów. Tak właśnie działa magia andrzejkowej nocy. Aby się o tym przekonać, zapraszam do obejrzenia [relacji](#) z tego wydarzenia.

Pani Aniu pragnę podziękować za spotkanie, na którym było kolorowo, wybuchowo, tajemniczo, magicznie a przede wszystkim fantastycznie. Bardzo dziękuję.

Regina Kmicińska - doradca metodyczny

[Scenariusz-spotkanie-z-chemia-i-wrozbami](#)

KALIGRAM” - wyniki konkursu

W roku szkolnym 2024/2025 odbyła się XVI edycja Powiatowego Konkursu Plastyczno – Językowego dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, którego organizatorem było Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej w Wołowie, a celem zachęcanie do nauki języków obcych poprzez alternatywną metodę pracy, sprzyjającą integrowaniu wyobraźni twórczej i pamięci.

Zadanie konkursowe polegało na przedstawieniu jednego słowa w języku obcym nauczonym w szkole, aby jego graficzna forma była jednocześnie obrazem danego słowa. Wybrane słowo należało przedstawić w taki sposób, aby jego znaczenie było czytelne, a kolejność liter w wyrazie zachowana. Kaligram nie mógł być podpisem rysunku.

Do Centrum wpłynęło 20 oryginalnych prac ze szkół podstawowych powiatu wołowskiego. Jury kierując się samodzielnością i estetyką wykonania, poprawnością językową oraz doбором technik artystycznych wyłoniło najlepsze wykonania.

Praca **Nadii Nowickiej** ze Szkoły Podstawowej im. Św. Mikołaja z Miry w Krzelowie zajęła pierwsze miejsce. Tuż za nią uplasowało się dzieło **Zofii Ryśkiewicz**, która reprezentuje tę samą szkołę. Twórczość **Nikoli Hanczarek**, przedstawicielki Szkoły Podstawowej nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie zajęła trzecie miejsce. Wszystkie prace wykonane były w języku angielskim.

Serdecznie gratuluję uczestnikom, w szczególności laureatom, których zapraszam na Galę Laureata 11 czerwca 2025 roku. Dziękuję nauczycielom za opiekę merytoryczną, a szczególne słowa uznania kieruję do nauczycieli wyróżnionych uczniów: pani Inny Pastukh oraz pani Magdaleny Stebach

Ewa Nowak - doradca metodyczny języków obcych

Spotkanie w Centrum Historii Zajezdnia

20 listopada 2024r. grupa doradców metodycznych z PODN w Wołowie wzięła udział w spotkaniu informacyjnym na terenie Centrum Historia Zajezdnia we Wrocławiu. Głównym celem spotkania było poznanie działań z obszaru edukacji oraz podzielenie się wiedzą praktyczną na temat realizacji różnych projektów wrocławskiego ośrodka. W trakcie spotkania pracownicy Centrum Historii Zajezdnia zaprezentowali aktualnie realizowane działania edukacyjne, takie jak: warsztaty, zajęcia tematyczne dla dzieci i młodzieży na terenie Centrum Historii Zajezdnia, jak i wystawy Golgota Wschodu. Działania te z pewnością w przyszłości pozwolą na szersze skorzystanie z oferty edukacyjnej przez uczniów szkół z terenu powiatu wołowskiego.

Prezentacja oferty edukacyjnej przez pracowników działu edukacyjnego Centrum Historii Zajezdnia.

Zwiedzanie wystawy stałej na terenie Centrum Historii Zajezdnia.

Doradcy metodyczni PODN w Wołowie na tle zabytkowego autobusu „Ogórek”

Paweł Feliszek - doradca metodyczny z historii w PODN w Wołowie

Foto galeria:

Prezentacja oferty edukacyjnej przez pracowników działu edukacyjnego Centrum Historii Zajezdnia.

Zwiedzanie wystawy stałej na terenie Centrum Historii Zajezdnia.

Doradcy metodyczni PODN w Wołowie na tle zabytkowego autobusu „Ogórek”.

Redagowanie instrukcji i jej praktyczne wykorzystanie, czyli MAŁA DŻUGLA W DOMU I SZKOLE

21 listopada 2024 r. w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego odbyła się lekcja otwarta w klasie IV. Podczas zajęć, uczniowie zgodnie z wcześniej zredagowaną na języku polskim instrukcją, tworzyli swoje florarium. Były to trzygodzinne zajęcia integrujące umiejętności z przedmiotów: języka polskiego, przyrody i geografii. Taki sposób integracji międzyprzedmiotowej to jeden w wielu przykładów edukacji w formie zabawy, która pozwala uczniom zrozumieć, że nauka ma charakter interdyscyplinarny.

Celem zajęć było uświadomienie dzieciom, jak istotne jest dbanie o środowisko i opieka nad roślinami. Doskonali umiejętność korzystania z instrukcji, czyli to, co w codziennym życiu jest niezmiernie ważne.

Zajęcia prowadzili nauczyciele SP w Starym Wołowie: pani Magdalena Drzazga- nauczyciel geografii i Monika Bocheńska- nauczyciel języka polskiego. Przygotowano je we współpracy szkoły z PODN w Wołowie, doradcami metodycznymi: Danutą Haller i Reginą Kmicieńską.

Prowadzące warsztaty pokazały dzieciom, jak czerpać radości ze wspólnej zabawy podczas tworzenia „swojej małej dżungli”. Przygotowali również dżunglę w słoiku dla pań prowadzących oraz powiatowych koordynatorów warsztatów- doradców metodycznych. Swoje floraria dzieci zabrały do domów i pozostaje im opiekować się zgodnie z instrukcją otrzymaną od pań prowadzących na koniec zajęć

Uczniowie poznali również historię szklanych konstrukcji i ciekawostki o roślinach.

W zajęciach otwartych wzięło udział 7 nauczycieli.

Doradcy oraz dyrektor szkoły dziękują wszystkim za wspólny czas i świetną zabawę.

Przebieg zajęć jest widoczny na [filmiku](#), zapraszamy do obejrzenia.

doradca metodyczny: Danuta Haller

Foto galeria:

Zajęcia warsztatowe „Wykonujemy swoje florarium”

Zajęcia warsztatowe „Wykonujemy swoje florarium”

Zajęcia warsztatowe „Wykonujemy swoją dżunglę w słoiku”

Zajęcia warsztatowe „Wykonujemy swoją dżunglę w słoiku”

Instrukcja- wykonanie, przypomnienie kolejnych kroków.

Nasze dzieło skończone- właściele stoikowych ogrodów.

Zajęcia warsztatowe „Wykonujemy swoje florarium”

Nasze dzieło skończone- właściele stoikowych ogrodów.

Demonstracja podlewania dżungli w stoiku.

Moja dżungla, co tu jeszcze dodać.....

Integracyjne zajęcia otwarte w zróżnicowanej wiekowo grupie

Otwieramy drzwi i zapraszamy do liceum - uczymy się nazywać swoje stany i mówić o emocjach.

27 listopada 2024 r. odbyły się integracyjne zajęcia otwarte w Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Wołowie. Zajęcia zostały przeprowadzone w zróżnicowanej wiekowo grupie: uczniów dwóch klas ósmych z SP nr 2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie oraz uczniów kl. II b z LO M. Kopernika w Wołowie. Przygotowano je we współpracy PCE i PPP w Wołowie – doradcami metodycznymi nauczania języka polskiego i przedmiotów przyrodniczych oraz nauczycielem szkoły, panią Renatą Markowską.

Podczas zajęć uczniowie pracowali w trzech grupach- celem nadrzędnym była bowiem integracja uczniów klas ósmych z ich kolegami i koleżankami z liceum. Pierwszą zabawą w grupach był krąg. Uczestnicy witali się, przedstawiali, następnie każdy mówił coś przyjemnego sąsiadowi z naprzeciwka, potem były to komunikaty niemiłe. A wszystko to po to, by wywołać w sobie emocje, a potem o nich opowiedzieć.

Uczniowie zapoznali się z mechanizmem powstawania emocji i ich wpływem na nasze zachowanie. Uświadomili sobie różnorodność i bogactwo odczuwanych przez nich emocji, rozpoznawali i nazywali odczuwane stany podczas rzucanej kostkami emocji, czy losowania poduszek emocji.

Podczas ćwiczenia „Gdzie mieszkają emocje” zaznaczali na sylwetkach postaci- drewnianym modelu człowieka- miejsca odczuwania emocji.

Prowadzące zajęcia wprowadziły też element rzemiosła artystycznego. Uczniowie nauczyli się bowiem wykonać Żądanicę – motankę, czyli słowiańską laleczkę, spełniającą życzenia. Tradycja wykonywania lalek-talizmanów przetrwała najdłużej na Białorusi, gdzie nazywano je Żądanicami (od słowa “żądanie”). Stworzona z kawałków materiałów lalka – talizman ma na celu przyciągnięcie szczęścia, ochronę przed złem, zapewnienie obfitości i spełnienie jednego życzenia. Żadаница nie posiada twarzy, gdyż wierzono, iż dzięki temu nie będzie spełniać życzeń dla siebie a jedynie dla jej właściciela.

Wykonana laleczka pomoże spełnić tylko jedno marzenie o dobrej intencji.

Podsumowaniem spotkania było poznanie warunków nauki w wołowskim „Koperniku”. Starsi koledzy pokazali młodszym, w jakich warunkach się uczą, opowiedzieli też o tym, jak można w „Koperniku” rozwijać swoje pasje. Mówili o sukcesach swoich rówieśników, projektach szkolnych i kołach zainteresowań, a także o samorządności i wolontariacie.

Nadrzędnym celem zajęć było poszukiwanie efektywnych, aktywizujących metod pracy w zróżnicowanym zespole, zrozumienie mechanizmu powstawania emocji jako efektu potrzeby oraz zachęcenie ósmaków do rozpoczęcia od września 2025 nauki w „Koperniku”.

W zajęciach integracyjnych wzięło udział 78 osób, w tym również pani Katarzyna Łuczak – dyrektor LO im. M. Kopernika. W warsztatach merytorycznych dla nauczycieli, które odbyły się po integracji zaszczyliło nas swoją obecnością 6 nauczycieli.

Prowadzący spotkanie dziękują wszystkim za wspólny czas i możliwość nauki poprzez zabawę.

Zapraszamy do obejrzenia zdjęć oraz [filmiku z integracji](#) – zajęć o umiejętności wyrażania emocji oraz jednym ze sposobów wyciszania się.

Danuta Haller, Regina Kmicieńska i Renata Markowska

Foto galeria:

Jestem MISTRZEM ortografii !

Dnia 28 listopada 2024 r. odbył się II etap XVIII-go Powiatowego Konkursu Ortograficznego pod nazwą **Jestem MISTRZEM ortografii!**, którego celem jest promowanie poprawnej polszczyzny oraz podnoszenie świadomości ortograficznej dzieci i młodzieży.

Informujemy, że ten konkurs znajduje się na liście zawodów Kuratorium Oświaty we Wrocławiu i jego finaliści ze szkół podstawowych klasy VIII otrzymują dodatkowe punkty w rekrutacji do wybranych przez siebie szkół ponadpodstawowych.

Konkurs odbył się w macierzystych szkołach, zgodnie z ustaleniami polonistów na I Sieci Współpracy i Samokształcenia w dniu 18.09.2024 r. Do zmagania przystąpili uczniowie kl. IV-VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. Mogliśmy przeprowadzić ten etap konkursu dzięki zaangażowaniu nauczycieli polonistów – szkolnych koordynatorów. Składamy podziękowania Dyrektorom, Nauczycielom – Polonistom i Koordynatorom, a przede wszystkim Uczniom za przystąpienie do zmagania ortograficznych.

Informujemy, że powołana komisja konkursowa będzie sprawdzała prace uczniów dn. 04.12.2024 w Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Wołowie , w Hadesie w ramach pracy II Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego w godz. od 13.00 do 18.00. Serdecznie zapraszamy chętnych polonistów do pracy w komisji.

Protokół i wyniki konkursu ukazać się do 07.12.2024 r.

Do sprawozdania dołączamy fotograficzny przebieg zmagania konkursowych w poszczególnych szkołach.

Danuta Haller doradca metodyczny nauczania języka polskiego

Foto galeria:

Spotkanie integracyjne w SP nr 1 w Wołowie Wieczór poetycki poświęcony Marii Konopnickiej

Nic tak nie nastraja na klimatyczne spotkania z literaturą jak listopadowa atmosfera mglistych i chłodnych wieczorów...

27.11.2024 r. w Szkole Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Wołowie odbył się ***Wieczór poetycki poświęcony Marii Konopnickiej***. Uczczono w ten sposób przypadającą w tym roku **182. rocznicę urodzin poetki i pisarki**.

Spotkanie o charakterze integracyjnym w bibliotece szkolnej zorganizowano we współpracy szkoły z Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie. Wzięli w nim udział nauczyciele, rodzice, uczniowie oraz sympatycy szkoły. Organizatorkami były panie polonistki: Anna Orłowska – Rogos, Anna Bartosiak i Joanna Wójcik.

Pani Dyrektor Urszula Wojtyła przywitała przybyłych na wieczorek, życząc miłych wrażeń. Punktem wyjściowym zorganizowanego wieczoru poetyckiego było przedstawienie biografii Marii Konopnickiej. Zaprezentowano ciekawe wydarzenia z życia pisarki, o których nie zawsze rozmawia się z uczniami w szkole. Podczas spotkania w nastrojowej atmosferze, przy blasku świec uczniowie kl. IV-VIII zaprezentowali chętnie czytane utwory poetyckie M. Konopnickiej.

Zgromadzona publiczność miała okazję wysłuchać fascynującą biografię tej niezwykłej kobiety – poetki, pisarki, publicystki, nowelistki, tłumaczki, autorki liryki stylizowanej na ludowe i realistyczne obrazki. Mieliśmy okazję dowiedzieć się, że M. Konopnicka – matka – w otoczeniu ośmiorga swoich dzieci tworzyła bajki. Jako poetka inspiracji szukała w naturze. Swoje wiersze publikowała głównie w prasie. Wiele jej utworów powstało podczas podróży po Europie. Jej wiersz patriotyczny „Rota” konkurował z „Mazurkiem Dąbrowskiego” o miano hymnu Polski. Uznano go za najszynniejszy wiersz, który stanowił punkt kulminacyjny publicystycznej kampanii poetki przeciwko polityce germanizacyjnej w zaborze pruskim.

Dzisiejsze spotkanie miało na celu popularyzowanie twórczości Marii Konopnickiej, zainteresowanie uczniów poezją pełną muzyki, kształtowanie wrażliwości na piękno języka ojczystego oraz prezentację umiejętności uczniów. Uczestnicy mieli okazję wspólnie spędzić czas w przyjaznej atmosferze, wysłuchać wierszy poetki i ciekawostek z jej życia. A wszystko przy kawie, herbatce i pysznym cięście. Podsumowaniem był udział w multimedialnej grze edukacyjnej podsumowującej wiedzę o życiu dzisiejszej bohaterki spotkania, zrobiono ją w aplikacji Kahoot.

Zwycięzcy zostaną nagrodzeni oceną celującą.

W wieczorze wzięło udział 36 osób. Dziękujemy wszystkim za wspólny czas a organizatorom za zabranie nas w literacko- poetycką podróż do przeszłości.

To ważne by budzić w dzieciach świadomość poszanowania tego, co polskie.

Zapraszam do obejrzenia [filmiku](#) oraz fotogalerii.

doradca metodyczny nauczania języka polskiego - Danuta Haller
polonistki z SP nr 1 w Wołowie: Anna Orłowska- Rogos, Anna Bartosiak, Joanna Wójcik

Foto galeria :

Plakat o wybranym kraju obcojęzycznym- wyniki konkursu

W roku szkolnym 2024/2025 odbyła się XVI edycja Powiatowego Konkursu Plastyczno – Językowego dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, którego organizatorem było Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej w Wołowie, a celem propagowanie nauki języków poprzez wspólną zabawę oraz rozwijanie pasji uczniów. Do Centrum napłynęło 30 ciekawych i oryginalnych prac z 12 szkół powiatu wołowskiego. Jury wyłoniło najlepsze prace, kierując się samodzielnością, poprawnością językową oraz doborem technik artystycznych. Z języka angielskiego praca **Caleba Wawrzyńca Jimeneza Orzecha** ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Krzydlinie Wielkiej zajęła pierwsze miejsce. Tuż za nim uplasowało się dzieło **Julii Janusz**, która reprezentuje Szkołę Podstawową nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie, natomiast na trzecim miejscu twórczość **Aleksandry Kotowskiej** z Zespołu Szkolno- Przedszkolnego nr 2 w Brzegu Dolnym. Z języka niemieckiego pierwsze miejsce przypadło **Nadii Janosz** z Zespołu Szkół Społecznych w Wołowie, drugie **Zuzannie Mazur**, która reprezentuje Szkołę Podstawową im. Świętego Mikołaja z Miry w Krzelowie. Trzecie miejsce zajęło wykonanie **Ady Sejtamidis**, reprezentantki Zespołu Szkół Społecznych w Wołowie

Serdecznie gratuluję wszystkim uczestnikom, w szczególności laureatom, których zapraszam na Galę Laureatów 11 czerwca 2025 roku. Dziękuję nauczycielom za opiekę merytoryczną, w szczególności paniom: Małgorzacie Magierskiej, Joannie Bochenek, Barbarze Piszczek, Agacie Mazij, Dorocie Winiarz i Adriannie Rygałto.

Ewa Nowak - doradca metodyczny języków obcych

Prace konkursowe

GRY I ZABAWY W ZRÓŻNICOWANEJ KLASIE

Pod takim hasłem przebiegały zajęcia prowadzone przez doradców metodycznych p. Reginę Kmicińską i p. Dagmarę Głuszczyńską w kl.VI w Zespole Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym. Uczniowie mieli do wykonania szereg zadań zmuszających do logicznego myślenia, szacowania, rozpoznawania i łączenia pasujących do siebie elementów. Za każde poprawnie wykonane zadanie na stacjach zadaniowych otrzymywali wskazane na kartach puzzle, z których po ułożeniu otrzymywali hasło- klucz do kolejnego punktu zadaniowego. Kolejnym zadaniem były memory emocje- tutaj potrzebowali trochę szczęścia, a przede wszystkim uważności i spostrzegawczości. Po emocjonujących zabawach umysłowych przyszedł czas na emocje „hazardowe” w grze Kubeczkowa piramida. W tej zabawie potrzebna była umiejętność celnego rzutu, trochę matematyki, trochę fizyki i piłeczka lądowała w kubeczku z wybraną liczbą punktów. Całe zajęcia minęły w miłej i przyjemnej atmosferze, chociaż nie zabrakło też tych „złych emocji”, które stawały się napędem do pokonania przeciwnej grupy. Na lekcji zostały wdrożone metody i formy, z którymi doradcy zetknęli się podczas realizacji tegorocznego projektu na Malcie.

Zapraszamy do obejrzenia krótkiej [relacji](#) z zajęć.

Regina Kmicińska

Dagmara Głuszczyńska

PROTOKÓŁ XVIII Powiatowy Konkurs Ortograficzny Jestem MISTRZEM ortografii!

Komisja w składzie:

1. Danuta Haller –
przewodniczący

członkowie:

2. Monika Bocheńska
3. Katarzyna Więcek
4. Anna Król
5. Agnieszka Szechnicka

6. Anna Orłowska-Rogos

7. Agata Bała

8. Anna Skowrońska

9. Renata Markowska

Dnia 28 listopada 2024 r. odbył się II etap XVIII-go Powiatowego Konkursu Ortograficznego pod nazwą **Jestem MISTRZEM ortografii!**, którego celem jest promowanie poprawnej polszczyzny oraz podnoszenie świadomości ortograficznej dzieci i młodzieży.

Konkurs został zgłoszony na listę zawodów Kuratorium Oświaty we Wrocławiu i jego finaliści ze szkół podstawowych klasy VIII będą mogli otrzymać dodatkowe punkty w rekrutacji do wybranych przez siebie szkół ponadpodstawowych. Konkurs odbył się w macierzystych szkołach.

Ogólna informację o przeprowadzonym XVIII Powiatowym Konkursie Ortograficznym

Jestem MISTRZEM ortografii!

SZKOŁY PODSTAWOWE, KTÓRE PRZYSTĄPIŁY DO KONKURSU WRAZ Z KOORDYNATORAMI SZKOLNYMI I ILOŚCIĄ UCZESTNIKÓW

L.P.	szkoła	opiekun merytoryczny	ilość uczestników etap szkolny	ilość uczestników etap powiatowy
1.	Szkoła Podstawowa im. św. Mikołaja z Miry w Krzelowie	Anna Król	15	4
2.	Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Starym Wołowie	Danuta Haller Monika Bocheńska	75	4
3.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Warzęgowie	Joanna Laskowska	12	4
4.	Szkoła Podstawowa w Wińsku	Agata Bała Anna Skowrońska	13	4
5.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3 w Brzegu Dolnym	Grażyna Turska	42	4
6.	Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Krzydlinie Wielkiej	Renata Kawińska	31	4
7.	Szkoła Podstawowa nr 2 im Orląt Lwowskich w Wołowie	Renata Markowska	16	4

		Katarzyna Wierzińska		
8.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie	Joanna Wójcik Anna Orłowska-Rogos	16	4
9.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Brzegu Dolnym	Karolina Szwak	24	4
10.	Szkoła Podstawowa im. J. Markiewicza w Orzeszkowie	Katarzyna Więcek	17	4
11.	Zespół Szkół Społecznych w Wołowie	Agnieszka Fęglerska – Warchoł Danuta Haller	52	4
12.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1 w Brzegu Dolnym	Joanna Jaworska-Kalisz	35	4
13.	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4 w Pagalewie Wielkim	Justyna Przychodna	38	4
14.	Szkoła Podstawowa im. Jana Adama de Garnier w Głębowicach	Katarzyna Dąbrowska	16	4
—	14 szkół podstawowych	19 szkolnych koordynatorów	464 uczestników	56 uczestników

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE, KTÓRE PRZYSTĄPIŁY DO KONKURSU WRAZ Z KOORDYNATORAMI SZKOLNYMI I ILOŚCIĄ UCZESTNIKÓW

L.P.	szkoła	opiekun merytoryczny	ilość uczestników etap szkolny	ilość uczestników etap powiatowy
1.	Zespołu Szkół Zawodowych im. Komisji Edukacji Narodowej w Brzegu Dolnym.	Danuta Buczkowska	4	2
2.	Zespół Szkół Zawodowych w Wołowie	Anieszka Szechnicka	15	2
3.	Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie	Magdalena Janus	26	2
4.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wołowie	Sebastian Simlat	9	2
5.	Liceum Ogólnokształcące im. J.M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym	Aleksandra Kucharska	25	2

6.	Zespół Szkół Społecznych w Wołowie /Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące	Lidia Kosmała	15	2
	6 placówek	6 szkolnych koordynatorów	94 uczestników	12 uczestników

Ilość szkół

14 szkół podstawowych

6 szkół ponadpodstawowych

RAZEM 20 placówek

Uczestnicy etapu szkolnego

kl. IV – VIII – 464 uczniów

szkoła ponadpodstawowa- 94 uczniów

RAZEM 558 uczestników

Uczestnicy etapu powiatowego

kl. IV – VIII – 56 uczniów

szkoła ponadpodstawowa- 12 uczniów

RAZEM 68 uczestników

WYNIKI KONKURSU

SZKOŁY PODSTAWOWE

kategoria 4-6

I miejsce Michał Borgula – Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Brzegu Dolnym

II miejsce Magdalena Skrzypek - Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1 w Brzegu Dolnym

II miejsce Marcel Szot – Szkoła Podstawowa im. św. Mikołaja z Miry w Krzelowie

kategoria 7-8

I miejsce Olga Mosiek – Szkoła Podstawowa w Wińsku

II miejsce Łucja Matyniak – Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4 w Pagalewie Wielkim

III miejsce Łucja Krawczuk – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

I miejsce Marcel Trybulec – Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie

II miejsce Mykoła Zastavskiy –Liceum Ogólnokształcące im. J.M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym

III miejsce Karolina Forgiel – Zespół Szkół Zawodowych w Wołowie

II spotkanie w ramach Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego

04 grudnia 2024 Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie **odbyła się II Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego**. Nauczyciele spotkali się w Hadesie. Dziś to miejsce wyciszania się uczniów, relaksacji i możliwości konsumowania posiłku, i spotkania się podczas przerw. Dla niektórych nauczycieli dzisiejsze spotkanie w Hadesie było chwilą powrotu do przeszłości- tu kiedyś bowiem odbywały się Politykusy i dyskoteki, tu wydawano dary z zagranicy podczas stanu wojennego. Zanim rozpoczęliśmy zajęcia, podzieliliśmy się wspomnieniami.

Podczas sieci poruszyliśmy istotne kwestie dotyczące egzaminu 2024 i 2025 z języka polskiego, odbył się warsztat merytoryczny *Pomysły na pracę z lekturami – powtórka przed egzaminem 2025 z języka polskiego* oraz przedstawiono rekomendacje CKE po egzaminie 2024 z języka polskiego. Następnie poloniści pracowali w komisji konkursowej XVIII Powiatowego Konkursu Ortograficznego pod nazwą *Jestem MISTRZEM ortografii!*

Do konkursu przystąpiło w tym roku szkolnym 14 szkół podstawowych oraz 6 szkół ponadpodstawowych, łącznie udział w etapie powiatowym wzięło 68 uczniów.

Sporządzono protokół z pracy komisji, który w osobnym dokumencie zostanie opublikowany na stronie PCE i PPP w Wołowie do wiadomości szkół, nauczycieli, uczniów i rodziców.

Swoją obecnością zaszczyliło nas 12 nauczycieli języka polskiego z powiatu wołowskiego. Wszystkim nauczycielom dziękuję za pracę w komisji oraz za przybycie na spotkanie i twórczą atmosferę.

Doradca metodyczny: Danuta Haller

Jak uwolnić indyka, czyli Thanksgiving Day w innej odsłonie

Lekcja otwarta przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie miała na celu zapoznanie uczniów z tradycją Święta Dziękczynienia, była połączeniem lekcji historii, kultury i zajęć językowych. Uczniowie mieli do wykonania szereg zadań, których rozwiązanie umożliwiło im zdobycie klucza do uwolnienia głównego bohatera lekcji, czyli indyka.

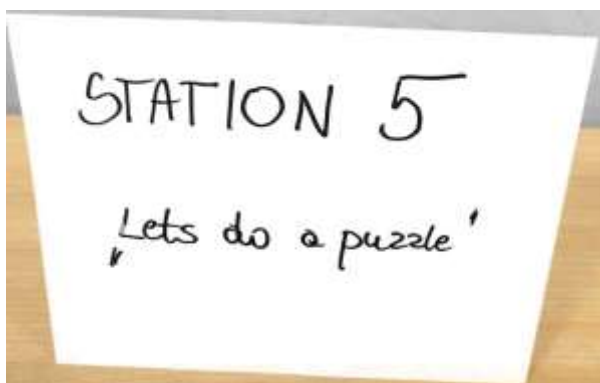
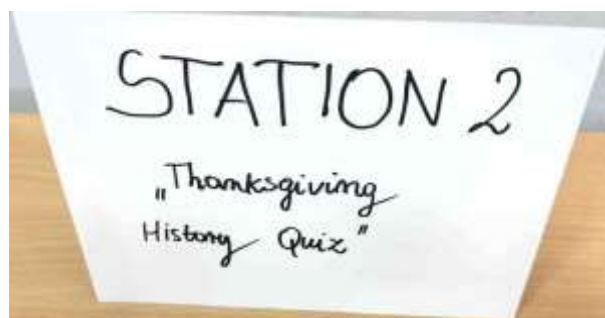
Dodatkowo zajęcia wzbudziły w uczniach refleksję nad tym czym jest wdzięczność, i za co powinniśmy być wdzięczni. Podczas warsztatów uczniowie dzielili się swoimi skojarzeniami z Dniem Dziękczynienia, obejrzeli prezentację multimedialną na temat historii i tradycji Dnia Dziękczynienia, następnie nauczyciel przeprowadził zabawę w formie quizu z pytaniami dotyczącymi Dnia Dziękczynienia. Uczniowie podzieleni na cztery grupy wykonali różnorodne ćwiczenia językowe, a na końcu stworzyli w języku angielskim krótkie listy rzeczy, za które są wdzięczni. Uczniowie byli zainteresowani tematem, aktywnie uczestniczyli w zajęciach i chętnie odpowiadali na pytania.

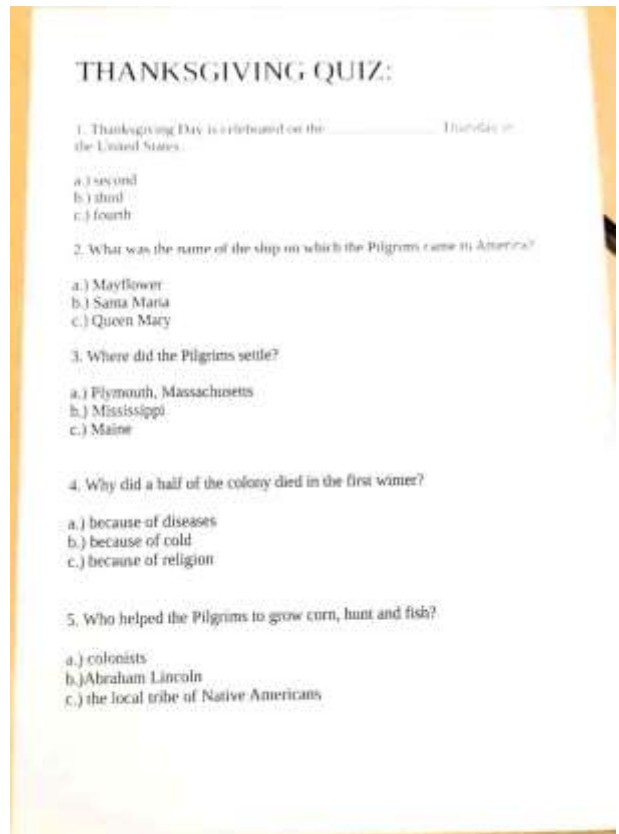
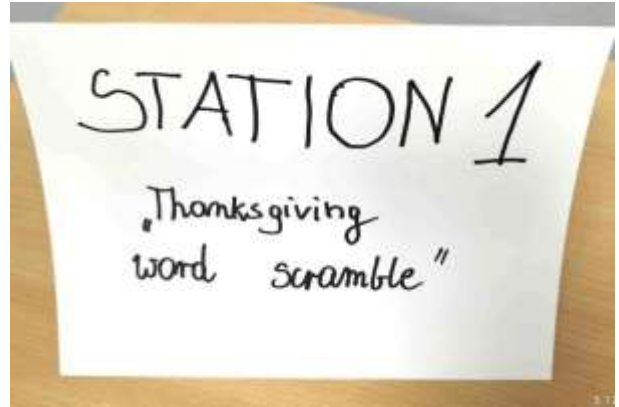

Prezentacja multimedialna i quiz okazały się angażującymi elementami lekcji. Wprowadzone słownictwo zostało skutecznie przyswojone przez młodzież dzięki różnorodnym formom pracy. Nauczyciel wykazał się dobrym przygotowaniem i umiejętnością dostosowania treści do poziomu klasy. Na zakończenie odbyła się uczta, bogata w przysmaki kojarzone z tym świętem. Zajęcia poprowadziły pani Patrycja Koprowska oraz Joanna Chabecka.

Ewa Nowak- doradca metodyczny języków obcych

Materiały dydaktyczne z zajęć

Canva w pracy nauczycieli

26 listopada 2024 r. w Przedszkolu nr 2 „Słoneczko” w Wołowie odbyło się szkolenie: *Canva w pracy nauczycieli*” przeprowadzone przez doradców metodycznych z PODN w Wołowie. Szkolenie miało na celu zapoznanie kadry z możliwościami platformy Canva oraz zaprezentowanie skutecznych sposobów wykorzystania jej w codziennej pracy nauczyciela. Dzięki Ministerstwu Edukacji Narodowej obecnie nauczyciele mogą korzystać z pełnej wersji aplikacji, co pozwala na tworzenie wielu przydatnych materiałów do codziennej pracy. Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas.

Doradcy metodyczni: Katarzyna Paszkowska i Paweł Feliszek

Uczestnicy szkolenia w trakcie wykonywania praktycznych ćwiczeń.

11.12.2024 r. odbyły się w zajęcia integracyjne eMocje dają MOC

w Zespole Szkół Specjalnych w Wołowie

11 grudnia 2024 r. w Zespole Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie odbyły się przedświąteczne zajęcia integracyjne w zróżnicowanej grupie uczniów z Zespołu Szkół Specjalnych oraz uczniów kl. VII ze Szkoły Podstawowej w Starym Wołowie.

Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy placówki z doradcą metodycznym nauczania języka polskiego w PODN w Wołowie-panią Danutą Haller.

Panie prowadzące: psycholog Ilona Drogoń oraz pedagog Katarzyna Brzezińska starały się pomóc uczniom w zrozumieniu ich własnych emocji, emocji innych, przeciwdziałać powstawaniu zaburzeń zachowania, a jeśli już się one pojawią – pokazać jak sobie z nimi radzić. Z uczniami z SP w Starym Wołowie przybyła pani pedagog Magdalena Śleboda, która wraz z siódmoklasistami przygotowała dla gospodarzy – dzieci upominki świąteczne.

Celem zajęć było oswojenie uczestników ze wszystkimi emocjami, nauka mówienia o nich; uczenie świadomej potrzeby okazywania emocji i ich akceptacja. Organizatorzy za cel nadrzędny postawili sobie zintegrowanie dzieci z dwóch różnych placówek, a zrobiono to poprzez zabawę z eMOCjami.

Podsumowaniem był słodki poczęstunek oraz wymiana zdań między dorosłymi uczestnikami zajęć. Również dzieci miały czas na wspólne rozmowy. Tak miło dziś spędzono czas w Zespole Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie. Atmosferę świąteczną odczuwało się z każdego kącika sali, bo stały już żywe choinki z zapachem lasu, słychać było cichutką świąteczną muzykę a z kącików zaglądały bałwanki i Mikołaje.

W dzisiejszych zajęciach integracyjnych wzięło udział 31 osób.

Doradca wraz z organizatorami dziękują wszystkim przybyłym na nasz wspólny czas i naukę dzielenia się **eMocjami, które dają MOC.**

Przebieg zajęć jest widoczny na [filmiku](#) oraz zdjęciach, zapraszamy do obejrzenia.

Doradca metodyczny: Danuta Haller

Foto galeria:

**11 grudnia 2024 r. w Szkole Podstawowej w Krzydlinie Wielkiej
odbyła się rada pedagogiczna na temat
Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych
nie tylko z języka polskiego.....**

11 grudnia 2024 r. w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Krzydlinie Wielkiej odbyła się szkoleniowa rada pedagogiczna na temat ***Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego.....***

Pani dyrektor Bożena Szpak wraz z doradcą przywitały wszystkich i życzyły, aby podczas tej rady w głowie każdego nauczyciela obudziły się refleksje i zapał do bycia kreatywnym.

Rada pedagogiczna została poprowadzona przez panią Danutę Haller – doradcę metodycznego nauczania języka polskiego w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie.

Podczas szkolenia omówione zostały następujące zagadnienia:

1. Motywowanie i styl nauczania.
2. Osobowość nauczyciela.
3. Dzieci z pokolenia alfa.
4. Obszary z podstawy programowej, jako klucz do osiągnięcia celów edukacyjnych.
5. Piętnaście kroków do sukcesu na egzaminie ósmoklasisty, czyli działania polonisty i każdego nauczyciela, które przyczyniają się do podniesienia efektów kształcenia.
6. Metody i techniki multisensoryczne.
7. Praca z wykorzystaniem fiszki autokorektywnej.

Podczas spotkania prowadząca zaprezentowała również nauczycielom pomoce dydaktyczne, gry i zabawy, które mogą z lekcji uczynić ciekawe i efektywne spotkanie w myśl powiedzenia *nauka poprzez zabawę*. W odróżnieniu od tradycyjnych, biernych metod nauczania, aktywne metody aktywizują uczniów pobudzając ich ciekawość, kreatywność oraz samodzielne myślenie.

Podczas szkolenia poruszono kwestię osobowości nauczyciela-koniecznie człowieka otwartego, refleksyjnego z głową pełną pomysłów. **Kreatywność**, czyli pomysłowość, nowość, działanie, tworzenie, poszukiwanie, refleksja, analiza, ewaluacja; to wymyślanie, eksperymentowanie, tworzenie czegoś nowego, to także popełnianie błędów. **Kreatywność** łączy się ściśle z twórczością. Jako, że **kreatywność** to cecha bardzo ceniona i poszukiwana na rynku pracy, należy ją jak najczęściej stosować i wykorzystywać na lekcjach.

W szkoleniu wzięło udział 18 nauczycieli.

Doradca dziękuje wszystkim za wspólny czas, przyjazną atmosferę i możliwość wymiany doświadczeń.

Doradca metodyczny Danuta Haller

Foto galeria:

SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO

Termin spotkania: 18.09.2024

Miejsce spotkania: Szkoła Podstawowa nr 2 w Wołowie

Temat: Organizacja pracy sieci w nowym roku szkolnym 2024/2025. W obliczu nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej – język polski.

Program spotkania:

- Diagnoza potrzeb nauczycieli i zaplanowanie pracy w roku szkolnym 2024/2025.
- Dostosowanie wymagań dla dziecka osiągniętego migracją oraz udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- Rekomendacje CKE po egzaminie 2024 z języka polskiego.
- Zmiany na egzaminie ósmoklasisty z przedmiotu – język polski w roku 2025.
- Zbiór przykładów dobrych praktyk – udostępnienie padletu doradcy metodycznego.
- Harmonogram działań planowanych w roku szkolnym 2024/2025.

Termin spotkania: 04.12.2024

Miejsce spotkania: Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie

Temat: Praca w komisji konkursowej – XVIII Powiatowego Konkursu Ortograficznego. Rekomendacje CKE po egzaminie 2024 z języka polskiego. Pomysły na pracę z lekturami – powtórka przed egzaminem 2025 z języka polskiego.

Prowadzący: Danuta Haller- doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI HISTORII

Termin spotkania: 25.09.2024

Miejsce spotkania: online

Temat: Organizacja pracy sieci w roku szkolnym 2024/2025

Program spotkania:

- Diagnoza potrzeb nauczycieli i zaplanowanie pracy w roku szkolnym 2024/2025.
- Omówienie oferty szkoleniowej, propozycje i potrzeby nauczycieli w zakresie historii, wiedzy o społeczeństwie i współpracy.
- Harmonogram konkursów i propozycje działań w Sieci w roku szkolnym 2024/2025.

Prowadzący: Emila Buczak, Paweł Feliszek- doradcy metodyczni

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Termin spotkania: 25.09.2024

Miejsce spotkania: online

Temat: Organizacja pracy sieci w roku szkolnym 2024/2025

Program spotkania:

- Diagnoza potrzeb nauczycieli i zaplanowanie pracy w roku szkolnym 2024/2025.
- Omówienie oferty szkoleniowej, propozycje i potrzeby nauczycieli w zakresie historii, wiedzy o społeczeństwie i współpracy.
- Harmonogram konkursów i propozycje działań w Sieci w roku szkolnym 2024/2025.

Prowadząca: Anna Wróbel, Paweł Feliszek, Emilia Buczak – doradcy metodyczni

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Termin spotkania: 07.11.2024

Miejsce spotkania: online

Program spotkania:

- Otwarcie spotkania.
- Omówienie zasad konkursu powiatowego na Projekt Społeczny.
- Przedstawienie założeń Zwolnionych z teorii.
- Omówienie czym jest praca metodą projektu.
- Dyskusja, wymiana doświadczeń.

Prowadzący: Anna Wróbel - doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Termin spotkania: 25.09.2024r.

Program spotkania:

Diagnoza potrzeb i oczekiwań nauczycieli związanych z doskonaleniem własnego warsztatu pracy.

Harmonogram konkursów i propozycje działań.

Plan pracy w roku szkolny 2024/2025: warsztaty, konsultacje, szkolenia, lekcje otwarte.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej w roku szkolnym 2024/2025

Prowadzący: Radosław Sroka – doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I EDUKACJI Wczesnoszkolnej

Termin spotkania: 26.09.2024

Miejsce spotkania: Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2, ul. Mickiewicza 2, 56 – 120 Brzeg Dolny

Temat: Organizacja pracy w roku szkolnym 2024/2025

Program spotkania:

- Diagnoza potrzeb nauczycieli w zakresie doradztwa i współpracy;
- Harmonogram i regulaminy konkursów przedmiotowych w roku szkolnym 2024/2025 – oferta szkoleń dla nauczycieli;
- Propozycje wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych;
- Formy realizacji priorytetów MEN na rok szkolny 2024/2025

Prowadzący: Dagmara Głuszczyńska - doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI I INFORMATYKI

Termin spotkania: 26.09.2024

Miejsce spotkania: platforma Jitsi Meet

Program spotkania:

- Diagnoza potrzeb i oczekiwań nauczycieli związanych z doskonaleniem warsztatu pracy.
- Prezentacja oferty szkoleniowej na rok szkolny 2024/2025
- Analiza wyników egzaminu maturalnego z informatyki
- Plan pracy na rok szkolny 2024/2025: konkursy, warsztaty, konsultacje, szkolenia.
- Jak zadbać o swój dobrostan.

Prowadzący: Katarzyna Paszkowska – doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH ORAZ FIZYKI I INFORMATYKI

Termin spotkania: 21.11.2024

Miejsce spotkania: platforma Jitsi Meet

Temat: Organizacja konkursu przyrodniczego dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej.

Program spotkania:

Omówienie zasad organizacji:

- arkusza konkursowego dla poszczególnych etapów kształcenia w tym dla uczniów z SPE,
- zasad oceniania i punktowania zadań,
- zasad przeprowadzania I etapu konkursu.

Prowadzący: Regina Kmicieńska, Katarzyna Paszkowska - doradcy metodyczni

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKÓW OBCYCH

Termin spotkania: 25.09.2024

Miejsce spotkania: platforma Jitsi Meet

Program spotkania:

- Diagnoza potrzeb i oczekiwań nauczycieli związanych z doskonaleniem warsztatu pracy.
- Prezentacja oferty szkoleniowej na rok szkolny 2024/2025.
- Plan pracy na rok szkolny 2024/2025: konkursy, warsztaty, konsultacje, szkolenia.
- Zmiany w prawie oświatowym w nowym roku szkolnym 2024/2025.

Termin spotkania: 17.12.2024

Miejsce spotkania: platforma Jitsi Meet

Program spotkania:

- Ewaluacja Powiatowych Konkursów Plastyczno – Językowych.
- Nauczanie i uczenie się języków obcych ze wsparciem sztucznej inteligencji.

Prowadzący: Ewa Nowak - doradca metodyczny

SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY

Termin spotkania: 24.09.2024r.

Temat: Diagnoza potrzeb nauczycieli bibliotekarzy ze szkół powiatu wołowskiego

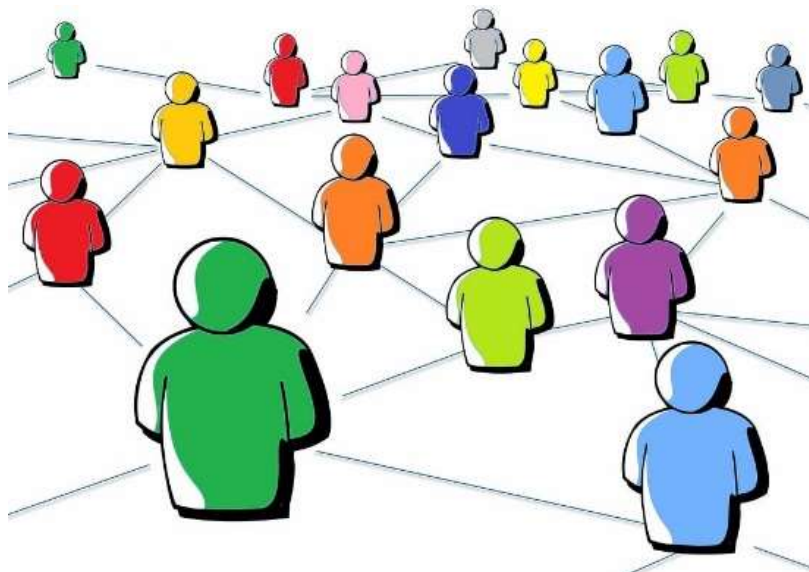
Termin spotkania: 03.12.2024r.

Program spotkania:

- Sztuczna inteligencja w bibliotece i w szkole.
- Dobre praktyki – dzielenie się doświadczeniem.
- Sprawy bieżące placówek.

Prowadzący: Urszula Bajewicz -

nauczyciel bibliotekarz

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ

Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie
zorganizowało w okresie od września 2024r. do grudnia 2024r.

KONFERENCJE/UROCZYŚĆCI:

Lp.	Temat konferencji	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Konferencja inauguracyjna rok szkolny 2024/2025	Krystyna Adaśko – dyrektor PCEiPPP kadra PCEiPPP	04.09.2024 LO Wołów
2.	Inauguracja roku akademickiego 2024/2025	Krystyna Adaśko Katarzyna Juszcak	19.10.2024 online
3.	Narodowe Czytanie – „Kordiana” Juliusza Słowackiego w powiecie wołowskim	Urszula Bajewicz Justyna Drozd	08.10.2024 ZPR Brzeg Dolny

SZKOLENIOWE RADY PEDAGOGICZNE

Lp.	Rady pedagogiczne	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Dokumentacja dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności w praktyce.	Paweł Łukaszewski Agnieszka Łukaszewska	24.09.2024 SP Krzydłina Wlk.
2.	Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego	Danuta Haller Monika Bocheńska	16.10.2024 SP Orzeszków
3.	Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego	Danuta Haller Monika Bocheńska Anna Król	30.10.2024 SP Krzelów
4.	Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego	Danuta Haller Monika Bocheńska	04.11.2024 SP Stary Wołów
5.	Przedszkole/szkoła i dom rodzinny jako środowisko wspomagające dojrzałość szkolną.	Dagmara Głuszczyńska	07.11.2024 SP Orzeszków
6.	Zabezpieczanie przyszłości: strategie cyberbezpieczeństwa dla pracowników oświaty.	Stanisław Rozwadowski Piotr Leśniewicz	14.11.2024 ZSZ nr 2 Knurów
7.	Canva w pracy nauczyciela – tworzenie materiałów graficznych	Katarzyna Paszkowska Paweł Feliszek	26.11.2024 PS nr 2 „Słoneczko” Wołów
8.	Klasowe zasady gry – dziecko wykluczone w zespole klasowym.	Anna Wróbel Katarzyna Paszkowska	27.11.2024 SP Szczepanów
9.	Pomoc psychologiczno – pedagogiczna – dokumentacja dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności w praktyce.	Paweł Łukaszewski Agnieszka Łukaszewska	28.11.2024 ZSS Lubiąż

10.	Szczegółowe warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego.	Danuta Haller	09.12.2024 SP Krzydlina Wlk
11.	Jak wpłynąć na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych nie tylko z języka polskiego	Danuta Haller	11.12.2024 SP Krzydlina Wlk
12.	Współpraca z trudnym rodzicem	Dagmara Głuszczyńska	13.12.2024 PS nr 4 Wołów
13.	Dobrostan ucznia i nauczyciela. Metody zadbania o dobrostan w szkole.	Danuta Haller	16.12.2024 SP Stary Wołów

WARSZTATY/SZKOLENIA/KONSULTACJE

Lp.	Szkolenia/warsztaty/konsultacje	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Jak tworzyć IPET I WOPFU?	Agnieszka Karłuk	10.09.2024 online – webinarjam
2.	Awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego na tzw. starych zasadach	Ewa Nowak	11.09.2024 online – Jitsi Meet
3.	Techniki relaksacyjne i wyciszające grupę	Maciej Wojdyna	17.09.2024 online – webinarjam
4.	Zmiany w prawie oświatowym od 1 września 2024 roku	Ewa Nowak Emilia Buczak Paweł Feliszek	18.09.2024 online – Jitsi Meet
5.	Awans zawodowy nauczyciela początkującego	Ewa Nowak	03.10.2024 online – Jitsi Meet
6.	Pokolenie X, Y, Z, Alfa	Ewa Nowak Emilia Buczak Paweł Feliszek	16.10.2024 online – Jitsi Meet
7.	Zaburzenia cyfrowe dzieci i młodzieży	Dagmara Głuszczyńska	17.10.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dł.
8.	Indywidualizacja pracy na przedmiotach przyrodniczych z uczniami szkoły podstawowej i ponadpodstawowej	Katarzyna Paszkowska	22.10.2024 online – Jitsi Meet
9.	Aplikacje, które pomagają dbać o zdrowie psychiczne	Ewa Nowak Paweł Feliszek	23.10.2024 online – Jitsi Meet
10.	Co dyrektor może zlecić nauczycielowi? Czego nauczyciel dyrektorowi odmówić nie może.	Ewa Nowak Katarzyna Paszkowska	29.10.2024 online – Jitsi Meet
11.	Kreaksiążki, czyli o książkach inaczej	Ariadna Wardzińska Urszula Bajewicz	05.11.2024 online – webinarium
12.	Mentor czy opiekun stażu w awansie nauczyciela	Ewa Nowak	14.11.2024 online – Jitsi Meet
13.	Ocena pracy nauczyciela	Ewa Nowak	22.11.2024 online – Jitsi Meet

14.	Phishing, vishing, smishing – nie daj się oszukać w sieci	Ewa Nowak Katarzyna Paszkowska Paweł Feliszek	28.11.2024 online – Jitsi Meet
15.	Szkoła dla rodziców i wychowawców	Krystyna Adaško	28 – 29 – 30.11. – 01.12.2024 PCEiPPP Wołów
16.	Szkoła dialogu	Krystyna Adaško	10.12.2024 PCEiPPP Wołów
17.	Awans na nauczyciela dyplomowanego wg nowych zasad	Ewa Nowak	11.12.2024 online – Jitsi Meet
18.	Bezpieczeństwo ucznia – wychowanka oraz nauczyciela – wychowawcy podczas prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych w placówce resocjalizacyjnej	Bartosz Bukiewicz	17.12.2024 ZPR Brzeg Dolny
19.	Szkoła dla rodziców i wychowawców	Krystyna Adaško	19.12 –22.12.2024 ZPR Brzeg Dolny

LEKCJE OTWARTE

Lp.	Lekcje otwarte	Prowadzący/ odpowiedzialny	Termin i miejsce
1.	Dzieci uczą dzieci pierwszej pomocy	Radosław Sroka	17.09.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
2.	Jak się uczyć?	Radosław Sroka	17.09.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
3.	II Piknik Naukowy Dwójki	Danuta Haller Regina Kmicieńska	27.09.2024 SP nr 2 Wołów
4.	Tworzenie tras dla Ozobotów	Dagmara Głuszczyńska Patrycja Piecuch	02.10.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
5.	Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel	02.10.2024 PZS Oborniki Śl.
6.	Integracja w zespole klasowym – budowanie empatii	Radosław Sroka Marta Bolf	08.10.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
7.	Środki stylistyczne – powtórkowa ZABAWOLANDIA	Danuta Haller Renata Markowska	10.10.2024 LO Wołów
8.	Tworzymy samorządną szkołę.	Regina Kmicieńska	10.10.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
9.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – aktywnie i przedsiębiorczo	Ewa Nowak	15.10.2024 CKZiU Wołów
10.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – pokolenie baby boomers, X, Y, Z – perspektywy pokoleniowe na rynku pracy	Ewa Nowak	15.10.2024 CKZiU Wołów
11.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – motywacja i emocje	Ewa Nowak	16.10.2024 CKZiU Wołów
12.	Tu mieszkam	Regina Kmicieńska Katarzyna Paszkowska	16.10.2024 Park Miejski Brzeg Dl.

13.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel	16.10.2024 SP nr 2 Wołów
14.	Czy we współczesnym świecie optaca się być miłosiernym samarytaninem? Rozważania w oparciu o biblijną przypowieść	Danuta Haller ksiądz Adam Błaszczuk	17.10.2024 LO Wołów
15.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – Gra Airscrum czyli jak skutecznie pracować w grupie	Anna Wróbel	17.10.2024 SP nr 2 Wołów
16.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – jak wyznaczać i osiągać cele osobiste i zawodowe	Ewa Nowak	17.10.2024 CKZiU Wołów
17.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – z pasji do sukcesu – jak zbudować wymarzoną karierę	Ewa Nowak	18.10.2024 CKZiU Wołów
18.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel	22.10.2024 SP nr 2 Wołów
19.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel	23.10.2024 SP nr 2 Wołów
20.	Z epiką, liryką i dramatem za pan brat!	Danuta Haller Anna Król	23.10.2024 SP Krzelów
21.	„łowcy wyrazów” – wykorzystanie innowacyjnej metody czytania sylabowego. Szyfrowanie, kodowanie, znaki.	Dagmara Głuszczyńska Monika Lorek	23.10.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
22.	Polacy ratujący Żydów	Anna Wróbel Emilia Buczak Paweł Feliszek	30.10.2024 LO Brzeg Dl.
23.	O Józefie Piłsudskim dla najmłodszych	Paweł Feliszek	04.11.2024 SP nr 1 Wołów
24.	Polacy ratujący Żydów	Anna Wróbel Emilia Buczak Paweł Feliszek	07.11.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
25.	Czy dziękować za propsy i za hejty? Lekcja o cyberprzemocy.	Radosław Sroka Marta Wojtas	14.11.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl.
26.	Gadki z psem	Malwina Martyn Justyna Bąk Dagmara Głuszczyńska	14.11.2024 ZSP nr 2 Brzeg Dl
27.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – Skuteczne rozwijanie kreatywności	Anna Wróbel	18.11.2024 SP Krzelów
28.	NIE przemocy. TAK pomocy.	Danuta Haller Natalia Gałęcka	19.11.2024 SP Stary Wołów
29.	Redagowanie instrukcji i jej praktyczne wykorzystanie, czyli MAŁA DŻUNGLA W DOMU I SZKOLE.	Magdalena Drzazga Monika Bocheńska Danuta Haller Regina Kmicieńska	21.11.2024 SP Stary Wołów
30.	Gry i zabawy w zróżnicowanej klasie.	Dagmara Głuszczyńska Regina Kmicieńska	21.11.2024 ZPR Brzeg Dl
31.	Ogólnopolski Tydzień Kariery – „Pasja – motywacja – współpraca” – Skuteczne rozwijanie kreatywności	Anna Wróbel	25.11.2024 SP Orzeszków

32.	Poznać siebie, zrozumieć innych.”	Regina Kmicińska	25.11.2024 ZPR Brzeg DI
33.	Młodzi dla biznesu”	Anna Wróbel Katarzyna Paszkowska	27.11.2024 LO Brzeg DI.
34.	Otwieramy drzwi i zapraszamy do liceum – uczymy się nazywać swoje stany i mówić o emocjach	Danuta Haller Renata Markowska	27.11.2024 LO Wołów
35.	Zabawy prozdrowotne w przedszkolu	Monika Kuśnierz Dagmara Głuszczyńska	27.11.2024 ZSP nr 2 Brzeg DI
36.	Andrzejkowe spotkanie z eksperymentem chemicznym i wróżbami.	Anna Beryzewska Regina Kmicińska	27.11.2024 SP nr 2 Wołów
37.	Trochę straszno, trochę śmieszno – życie codzienne w PRL	Emilia Buczak Paweł Feliszek	27.11.2024 SP nr 1 Wołów
38.	Trochę straszno, trochę śmieszno – życie codzienne w PRL	Emilia Buczak Paweł Feliszek	27.11.2024 CKZiU Wołów
39.	Zabawy i ćwiczenia rozwijające zmysły dzieci. Warsztaty „Laboratoria przyszłości”	Dagmara Głuszczyńska Anna Janeczek	28.11.2024 ZSP nr 2 Brzeg DI
40.	Wieczór poetycki poświęcony Marii Konopnickiej	Anna Orłowska – Rogos Anna Bartosiak Danuta Haller	28.11.2024 SP nr 1 Wołów
41.	Jak uwolnić indyka, czyli Thanksgiving Day w innej odsłonie	Patrycja Koprowska, Joanna Chabecka Ewa Nowak	05.12.2024 SP nr 2 Wołów
42.	eMocje dają MOC -spotkanie integracyjne z wykorzystaniem technologii informacyjnej i metod aktywizujących	Ilona Drogoń Katarzyna Brzezińska Danuta Haller	11.12.2024 ZSS i PO Wołów
43.	Chłopska szkoła biznesu	Anna Wróbel Radosław Sroka	11.12.2024 ZSP nr 2 Brzeg DI
44.	Hejt i cyberprzemoc, czym jest i jak sobie z tym radzić	Janusz Rosa Radosław Sroka	12.12.2024 ZSP nr 2 Brzeg DI.
45.	Inni ludzie wokół nas. Jak wspierać osoby z niepełnosprawnością.	Regina Kmicińska	16.12.2024 ZSP nr 2 Brzeg DI
46.	Trochę straszno, trochę śmieszno – życie codzienne w PRL	Emilia Buczak Paweł Feliszek	18.12.2024 SP nr 2 Wołów
47.	Świąteczny escape room – na ratunek świątecznym relacjom	Katarzyna Paszkowska	19.12.2024 LO Brzeg DI.

PUBLIKACJE NAUCZYCIELI

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

IV etap edukacyjny, język polski (zakres podstawowy), 2 godziny lekcyjne

Temat: Środki stylistyczne i ich funkcje –powtórkowa ZABAWOLANDIA

Treści kształcenia:

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

2. Analiza. Uczeń:

1) wskazuje zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego i ich funkcje (poznane wcześniej) oraz inne wyznaczniki poetyki danego utworu i określa ich funkcje.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- Swobodnie rozróżnia środki stylistyczne i określa ich funkcje,
- Potrafi wskazać środki wyrazu artystycznego w konkretnym tekście kultury,
- Umie wyjaśnić funkcje zastosowanych w tekstach literackich środków artystycznych.
- Potrafi współpracować w zespole.

Nabywane umiejętności:

Uczeń:

- Wymienia poznane środki artystyczne i je definiuje,
- Analizuje utwór literacki (poetycki),
- Wskazuje zastosowane w dziele literackim środki wyrazu artystycznego,
- Rozpoznaje ich funkcje w konkretnym tekście kultury.
- Aktywnie pracuje w grupie.

Kompetencje kluczowe:

- Porozumiewanie się w języku ojczystym,
- Umiejętność uczenia się,
- Świadomość i ekspresja kulturalna.
- Umiejętność współpracy w grupie

Metody nauczania:

- Podająca: pogadanka,
- Eksponująca: prezentacja,
- Praktyczne: wykonywanie zadań w grupie- zabawy dydaktyczne.

Formy pracy:

- Zbiorowa jednolita,
- Grupowa zróżnicowana.

Środki dydaktyczne:

- Sprzęt multimedialny (komputer podłączony do telewizora/projektor multimedialny/tablica interaktywna),
- Zasób multimedialny: Prezentacja przygotowana przez nauczyciela „Środki wyrazu artystycznego”.
- Teksty literackie lub fragmenty (kopie kserograficzne),
- Słownik terminów literackich.
- Zadania dla grup: stacje zadaniowe, wykreślanka, układanki – środki stylistyczne i ich funkcje, losowanie zadań- materiał zadaniowy przygotowany przez nauczyciela.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Nauczyciel wita uczniów i zapoznaje ich z tematem zajęć. Prosi o przypomnienie podstawowych środków stylistycznych (fonetycznych, leksykalnych, składniowych), ich wyliczenie i zdefiniowanie.

Etap realizacji

1. Uczniowie oglądają prezentację multimedialną przygotowaną przez nauczyciela „Środki wyrazu artystycznego”.
2. Następnie nauczyciel dzieli klasę na sześć grup czteroosobowych. Każda ma swoją nazwę (kolor) i otrzymuje w tej barwie serduszka, które przyczepia do koszulki.
3. STACJE ZADANIOWE. Grupy przechodzą do dużej sali, w której znajduje się 10 stacji zadaniowych. Podchodzą do nich i na otrzymanych kartach pracy (w kolorze ich grupy) rozwiązują kolejno 10 zadań (podchodzą do wolnych stacji, ważne jest, by mieli rozwiązanych 10 zadań). Wypełnione karty odpowiedzi oddają nauczycielowi.
4. UKŁADANKA. Następnie przedstawiciel każdej grupy pobiera kopertę z zadaniem: Dopasuj nazwy środków stylistycznych do ich definicji. W tym czasie nauczyciel sprawdza karty pracy z 10 stacji zadaniowych i przyznaje punkty.
Wykonaną UKŁADANKĘ pozostawiają, a przy niej znajduje się koperta z kolorem ich grupy. Nauczyciel podchodzi do każdej grupy i sprawdza, udziela wskazówek.
5. Kolejne zadanie dla grup to WYKREŚLANKA, która zawiera 14 nazw środków stylistycznych. Polecenie brzmi: Odnajdź 14 środków stylistycznych – otocz je pętlą a następnie wpisz do tabeli w odpowiedniej kolumnie. Kolumny są zatytułowane: środki leksykalne, środki składniowe, środki brzmieniowe, środki semantyczne. Pod tabelą znajduje się krótka informacja na temat każdego typu środka, który należy wpisać do właściwej kolumny. Po wykonaniu zadania grupy oddają nauczycielowi karty pracy. Zostają one sprawdzone w czasie, gdy uczniowie będą wykonywali kolejne zdanie.
6. UKŁADANKA. W dalszej części każda grupa otrzymuje kopertę z poleceniem: Przyporządkuj do środka poetyckiego właściwą funkcję i przykład utworu poetyckiego.
Uczniowie pracują w grupach, rozkładają otrzymany materiał i układają elementy- UKŁADANKI. W tym czasie nauczyciel sprawdza karty pracy - WYKREŚLANKA i przyznaje punkty.

7. LOSOWANIE PYTAŃ. Uczniowie siadają w swoich grupach i losują paski z zadaniami dotyczącymi środków językowych: zadania teoretyczne – teoria literatury oraz praktyczne -wskazywanie środków wyrazu w utworach poetyckich. Są to zadania krótkiej odpowiedzi raz wielokrotnego i jednokrotnego wyboru. Podczas odpowiedzi grupy wszyscy uczniowie słuchają. Jeśli odpowiedź jest niepoprawna, inna grupa może udzielić odpowiedzi. Za każdą właściwą odpowiedź grupa otrzymuje karteczkę z czerwonym językiem – logo zespołu Rolling Stones .

Etap końcowy

Przedstawiciele grup odbierają od nauczyciela sprawdzone karty pracy i punkty przyznane za UKŁADANKI.

Każda grupa zlicza otrzymane punkty i karteczki z czerwonym językiem.

Ustalamy zwycięzców- MISTRZÓW ZABAWOLANDII. Nauczyciel może ustalić oceny i je wpisać.

opracowanie:

Danuta Haller - doradca metodyczny nauczania języka polskiego w PCE i PPP w Wołowie

Renata Markowska - nauczyciel w LO im. M. Kopernika w Wołowie

KONSPEKT LEKCJI OTWARTEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO

Temat: Z epiką, liryką i dramatem za pan brat!

Czas: 45 min.

Cel główny:

- Swobodne różnicowanie rodzajów i gatunków literackich.
- Umiejętność przypisania utworu literackiego do odpowiedniego rodzaju i gatunku.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- Wymienia rodzaje i gatunki literackie.
- Wskazuje wyróżniki rodzajów literackich.
- Swobodnie posługuje się terminami dotyczącymi rodzajów i gatunków literackich.
- Przypisuje konkretny utwór do rodzaju i gatunku literackiego.
- Pracuje samodzielnie.
- Współpracuje w grupie.

Wymagania podstawy programowej:

Uczeń:

I. 1) rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;

I. 2) rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów.

Metody pracy:

- pogładowa: pogadanka, przypomnienie charakterystycznych cech rodzajów literackich,
- ćwiczeniowa: przyporządkowywanie cech rodzajów i gatunków literackich; klasyfikacja lektur pod względem rodzaju literackiego, ćwiczenia na tablicy interaktywnej, zabawa dydaktyczna, ćwiczenia indywidualne.

Materiały i pomoce dydaktyczne:

- karty pracy, tablica interaktywna, aplikacja learningApps, zadania dla grup, ćwiczenia do pracy indywidualnej.

Formy pracy:

- praca w grupach,
- praca indywidualna.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

1. Przywitanie się z uczniami, sprawdzenie obecności.
2. Wymienienie przez uczniów rodzajów literackich i przypomnienie ich cech z poprzedniej lekcji.
3. Zapisanie tematu lekcji na tablicy.

Prowadzący zajęcia zapoznaje uczniów z celami zajęć. Następnie uczniowie przypominają podział utworów literackich na rodzaje i gatunki. Chętni uczniowie wskazują, jakie są wyróżniki epiki, liryki i dramatu oraz jakie gatunki literackie należą do poszczególnych rodzajów. Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy.

Etap realizacji

1. Praca w grupach. Dostanie od nauczyciela w kopertach tytułów utworów literackich i dopasowanie ich do wybranego rodzaju literackiego (karta pracy nr 1) oraz zadania dotyczącego charakterystycznych cech rodzajów literackich (karta pracy nr 2).

2. Sprawdzenie efektów pracy. Omówienie zadań.

3. Praca samodzielna. Zabawa dydaktyczna. Ułożenie ławek w podkowę na przerwie. Rozdanie przez nauczyciela pytań dotyczących utrwalenia rodzajów i gatunków literackich (karta pracy nr 3).

Każdy uczeń ma pół minuty na rozwiązanie zadania w zeszytach przedmiotowym i zmianę miejsca na sygnał nauczyciela. Zadań jest tyle, ilu uczniów. Po rozwiązaniu wszystkich zadań uczniowie sprawdzają odpowiedzi z nauczycielem. Wymieniają się zeszytami i oceniają odpowiedzi kolegów z pomocą nauczyciela.

Etap końcowy

1. Podsumowanie pracy za pomocą gry interaktywnej. Przyporządkowanie cech do odpowiednich rodzajów w aplikacji learningApps przez uczniów: <https://learningapps.org/1726786>

2. Pożegnanie uczniów.

opracowanie: Anna Król

Karta pracy nr 1 (praca w grupach)

Dopasuj utwory do odpowiedniego rodzaju literackiego:

EPIKA

LIRYKA

DRAMAT

A. Mickiewicz „Dziady cz. II”

F. Molnar „Chłopcy z Placu Broni”

J. R. R. Tolkien „Hobbit, czyli tam i z powrotem”

J. Słowacki „Balladyna”

J. Kochanowski „Na zdrowie”

A. Fredro „Zemsta”

H. Sienkiewicz „Latarnik”

J. Kochanowski „Tren VIII”

J. Brzechwa „Akademia pana Kleksa”

J. Kochanowski „Pieśń świętojańska o sobótce”

C. S. Lewis „Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa”

J. Kochanowski „Na lipę”

K. Dickens „Opowieść wigilijna”

A. de Saint – Exupéry „Mały Książe”

Karta pracy nr 2 (praca w grupach)

Uzupełnij kartę pracy.

Karta pracy „Powtórka z rodzajów literackich” Sylwii Oszczyk

POWTÓRKA z rodzajów literackich

- 1. W EPICE MUSI BYĆ AKCJA. **P F**
- 2. W LICZCE JEST OBECNY NARRATOR. **P F**
- 3. W DRAMACIE MÓWI PODMIOT WYRZCZY. **P F**
- 4. NARRATOR TO OPWIADACZ. **P F**
- 5. RYMY, WERSY I STROFY TO ELEMENTY TYPOWE DLA EPKI. **P F**
- 6. MIT, BAJA TO GATUNKI DRAMATYCZNE. **P F**
- 7. JEZYK POEZJI JEST METAFORYCZNY. **P F**
- 8. NIE MA RÓŻNIC MIĘDZY DZIENNIKIEM I PAMIĘTNIKIEM. **P F**
- 9. PODMIOT WYRZCZY WYPOMIADA SIĘ W FORMIE MONOLOGU. **P F**
- 10. PIEŚŃ NALEŻY DO EPKI. **P F**
- 11. W EPICE WYSTĘPUJE PODWAZ NA ROLĘ. **P F**
- 12. NARRATOR OPWIADA O ŚWIĘCIE PRZEDSTAWIONYM. **P F**
- 13. W DRAMACIE NIE MA AKTÓW I SCEN. **P F**
- 14. AKCJA TO CIĄG ZDARZEŃ PROWADZĄCYM DO JAKIEGOSĆ CELU. **P F**
- 15. TREN I HYMN TO GATUNKI LIRYCZNE. **P F**
- 16. DIALOG I MONOLOG TO TEST GŁOŚNY. **P F**
- 17. PODMIOT WYRZCZY TO „JA” LIRYCZNE. **P F**

POWTÓRKA z epiki

- 1. W EPICE OPWIADA NARRATOR. **P F**
- 2. EPKA TO GATUNEK LITERACKI. **P F**
- 3. PROZA TO TEKST PISANY BEZ RYHÓW. **P F**
- 4. AKCJA TO INACZEJ FABUŁA. **P F**
- 5. WĄTEK TO WYDARZENIA DOTYCZĄCE JEDNEJ LUB KILKU POSTACI. **P F**
- 6. WĄTKI NIE THORZĄ AKCJI. **P F**
- 7. W EPICE MOGĄ BYĆ ELEMENTY REALISTYCZNE I FANTASTYCZNE. **P F**
- 8. W EPICE NIE MA WYDARZEŃ. **P F**
- 9. FIKCJA LITERACKA TO ZMYŚLENIE AUTORA. **P F**
- 10. EPOPEJA NALEŻY DO EPKI. **P F**
- 11. W PAMIĘTNIKU WYSTĘPUJE NARRATOR TIERNSZŁOOSOBOWY. **P F**
- 12. NOWELA I LEGENDA TO WZORY EPICKIE. **P F**
- 13. W EPICE NIE MA ŚWIATA PRZEDSTAWIONEGO. **P F**
- 14. NARRATOR MOŻE BYĆ TRZECIOOSOBOWY. **P F**
- 15. POWIEŚĆ NIE JEST GATUNKIEM EPICKIM. **P F**

Karta pracy nr 3 (praca indywidualna)

1. Osobą wypowiadającą się w epice jest:

- a) bohater b) narrator c) podmiot liryczny

2. *Kiedy miałem sześć lat, zobaczyłem pewnego razu wspaniałą obrazek w książce o dżungli zatytułowanej „Historie prawdziwe. Przedstawiał węża boa połykającego lwa.*

Taki typ narracji to:

- a) narracja trzecioosobowa b) monolog liryczny c) narracja pierwszoosobowa

3. Podział na wersy ma miejsce tylko w tekstach należących do liryki.

- a) Trudno określić b) Prawda c) Fałsz

4. Tekst poboczny, czyli inaczej...?

- a) przypowieść b) alegoria c) didaskalia

5. *W pewnej norce ziemnej mieszkał sobie pewien hobbit. Nie była to szkaradna, brudna, wilgotna nora, rojąca się od robaków i cuchnąca błotem, ani też sucha, naga, piaszczysta nora bez stołka, na którym by można usiąść, i bez dobrze zaopatrzonej spiżarni; była to nora hobbita, to znaczy: norka z wygodami.*

Powyższy fragment to narracja...

- a) narracja trzecioosobowa b) narracja pierwszoosobowa c) żadne z powyższych

6. Teksty przeznaczone do wystawienia na scenie należą do:

- a) liryki b) epiki c) dramatu

7. *Dni spędzone na plaży?*

Noce spędzone na łapaniu światełków

Lato to radość

Powyższy utwór należy do:

- a) epiki b) dramatu c) liryki

8. W epice ciąg wydarzeń dotyczący jednego tematu nazywamy...

- a) światem przedstawionym b) wątkiem c) fabułą

9. *Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim,*

Moja droga Orszulo, tym zniknięciem swoim.

Taki typ tekstu to...

- a) narracja pierwszoosobowa b) liryka pośrednia c) liryka bezpośrednia

10. Teksty, które podzielone są na akty i sceny, to...

- a) utwory dramatyczne b) utwory liryczne c) utwory epickie

11. *DYNDALSKI*

Miła wdowa.

CZEŚNIK

Arcymiła, ani słowa.

(kładzie papiery)

Cóż, polewki dziś nie dacie?

DYNDALSKI (wychodzi)

Długoż na czczo będę czekać?

(po krótkim milczeniu)

Nie — nie trzeba rzeczy zwlekać.

Ten tekst należy do:

- a) epiki b) dramatu c) liryki

12. Powieść to gatunek należący do...

- a) epiki b) dramatu c) liryki

13. Który szereg charakteryzuje epikę:

- a) świat przedstawiony, bohaterowie, monolog liryczny, dialogi
b) tekst główny, dialogi, monologi, narracja
c) narracja, świat przedstawiony, opisy, dialogi

KONSPEKT RELIGII

Klasa 2 LICEUM

CZĘŚĆ OGÓLNA

Temat katechezy: *Szczęśliwi, którzy żyją wiarą*

Cele katechetyczne

- Ukazanie wiary jako Bożego daru, który prowadzi do szczęścia.
- Kształtowanie posłuszeństwa wiary w całkowitym powierzeniu się Bogu.

Treści

Wiara, akt wiary, wiara jako postawa, posłuszeństwo wiary. Tekst biblijny: Hbr 11,6.

Wymagania

Uczeń:

- opisuje, czym jest wiara rozumiana jako postawa całego życia,
- uzasadnia, że wiara wymaga dorastania do dojrzałości chrześcijańskiej,
- wyjaśnia, dlaczego wiara jest darem, o który musimy się nieustannie troszczyć,
- wyjaśnia, że posłuszeństwo wiary polega na wypełnianiu Bożej woli,
- podaje przykłady wiary jako postawy zawierzenia Panu Bogu,
- uzasadnia, że człowiek otrzymuje dar wiary, by mógł być szczęśliwy.

Postawy

Uczeń:

- daje świadectwo swojej wiary,
- kształtuje postawę posłuszeństwa Bogu,
- poszukuje szczęścia w bliskości z Bogiem.

Metody, techniki i formy: rozmowa kierowana, prezentacja grafiki, czytanie i analiza tekstu biblijnego, tworzenie planu, analiza etapów wiary, praca w grupach.

Środki dydaktyczne: egz. Pisma Świętego, slajdy (teksty „Modlitwy o wiarę”, grafika „Kiedy wierzyć”, tekst biblijny o Noem), karty pracy „Ryzyko wiary Noego” dla grup, karta pracy „Moja łódź wiary” dla każdego ucznia.

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

Ogniwa lekcji	Metody, formy, środki.	Czynności katechety, treść katechezy.	Czynności ucznia.
Modlitwa	Kartki z modlitwą	<i>K. wita uczniów i wprowadza ich w temat:</i> Dziś poszukamy wspólnie sposobu wędrowania drogą wiary. Najpierw pomódlmy się słowami modlitwy papieża Pawła VI.	Włączają się w wspólną modlitwę.

		<p><i>K. wybiera 4 osoby do czytania fragmentów modlitwy z kartek. Druga część tej modlitwy jest zaplanowana na koniec katechezy.</i></p> <p>„Panie, wierzę i chcę wierzyć w Ciebie.</p> <p>Panie, spraw, żeby wiara moja była pełna, bez zastrzeżeń, żeby przeniknęła moje myśli, mój sposób sądzenia o rzeczach Bożych i o rzeczach ludzkich.</p> <p>O Panie, spraw, żeby wiara moja była dobrowolna, to znaczy żebym osobiście zgodził się na tę wiarę i przylgnął do niej, ażebym przyjął wszelkiego rodzaju wyrzeczenia i wszelkie obowiązki, jakie ona z sobą niesie (...).</p> <p>O Panie, spraw, żeby wiara moja była pewna, oparta na szeregu dowodów i wewnętrznym świadectwie Ducha Świętego, pewna dzięki swemu światłu, które dodaje otuchy, pewna, dzięki swym wnioskom, które uspokajają.</p> <p>O Panie, spraw, żeby wiara moja była silna, żeby się nie lękała trudnych problemów (...), żeby się nie obawiała przeciwności ze strony tych, którzy wątpią albo którzy ją odrzucają (...), żeby zawsze moja wiara zwycięsko przechodziła ponad krytyką i ciągle się utwierdzała (...).</p> <p>Amen".</p> <p><i>(św. Paweł VI, Modlitwa o wiarę)</i></p>	
Czynności wstępne.		<ul style="list-style-type: none"> - Sprawdzanie obecności. - Przypomnienie treści z ostatniej lekcji – „Innej Ewangelii nie ma.” 	Zgłaszają się.
Zainteresowanie uczniów tematem i celami katechezy	rozmowa kierowana, prezentacja grafiki	<p><i>K. wyświetla stopniowo slajd z grafikami i pyta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaką wymówkę może znaleźć ktoś, kto nie chce wierzyć? - Na jakim etapie wiary jesteście wy? <p><i>K. pyta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Co jest konieczne, by prawdziwie wierzyć? - Na jakim etapie życia wierzymy najmocniej? - Co umacnia naszą wiarę? - Co powoduje jej osłabienie? 	Uczniowie odpowiadają i włączają się w rozmowę .

		<p>Możemy zadać sobie pytania: Czym jest wiara i co jest niezbędne w jej rozwoju? Co jest jej fundamentem? Do czego nas prowadzi? Dlaczego wierzyć to podjąć swego rodzaju ryzyko? Kiedy wiara czyni nas szczęśliwymi? Zobaczymy, czym jest wiara na przykładzie znanej wam postaci Noego.</p>	
<p>Rozwinięcie tematu wg planu (Boże wezwanie)</p>	<p>Czytanie i analiza tekstu biblijnego, tworzenie planu, praca w grupach, karty pracy „Ryzyko wiary Noego”</p>	<p>1. Bóg zsyła potop na ziemię - czytanie tekstu biblijnego</p> <p><i>Uczniowie szukają w podręcznikach tekstu biblijnego o Noem (Rdz 6,9b. 13-14.17-19.22; 7,1.4-5.10.17; 8,14-21; 9,1) i prosi chętną osobę o głośne przeczytanie go.</i></p> <p><i>Następnie K. mówi:</i></p> <p>Opowiadanie z Księgi Rodzaju o wielkim potopie zają chyba wszyscy: Noe, budowa arki, drwiny sąsiadów i ocalenie podczas potopu. Potop był wynikiem grzechu i niegodziwości ludzi. Ustrzegł się przed nim Noe, który posłuchał Boga. Zbudował arkę, do której wprowadził swoją rodzinę i zwierzęta. Po potopie, który unicestwił niemal cały świat, z garstką ocalałych ludzi Bóg zawiera przymierze: bezwarunkowe i na zawsze. Jest to pierwsze przymierze w historii zbawienia. To przymierze szczególne, bo zawarte z całą ludzkością, a nawet z całym stworzeniem.</p> <p>2. Ryzyko wiary Noego - tworzenie planu, praca w grupach</p> <p><i>K. dzieli klasę na grupy i wręcza im karty pracy „Ryzyko wiary Noego”. Po 3 minutach chętne osoby czytają propozycje, a pozostali doprecyzowują plan i przepisują go do zeszytów. Następnie K. poleca:</i></p> <p>Wypiszcie obok poszczególnych wydarzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie działanie musiał podjąć Noe? - Jaka była postawa Noego wobec Boga? <p><i>Po prezentacji pracy w grupach K. pyta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Co dla bliskich Noego było owocem jego działania? - W jakich sferach jego życia była obecna wiara w Boga? 	<p>Uczeń czyta tekst.</p> <p>Uczniowie włączają się w pracę w grupie.</p>

	<p>- Dlaczego możemy powiedzieć, że Noe podjął ryzyko wiary?</p> <p>Noe zaufał Bogu, wbrew logice budując tódź w środku łądu. Wypełnił wolę Boga, choć po ludzku była, delikatnie mówiąc, dziwna. Nie był to jeden moment jego życia, ale cały proces, gdy każdego dnia musiał trwać konsekwentnie w podjętej raz decyzji. Wiara Noego miała wpływ na jego najbliższych i świat przyrody. Jak wielka może być radość z uratowania własnego życia oraz życia najbliższych? Dlatego na wiarę musimy spojrzeć w perspektywie własnego życia i życia osób, które są wokół nas.</p> <p><i>K. prezentuje slajd z fragmentem tekstu Benedykta XVI:</i></p> <p>„Chrześcijanin nigdy nie może uważać, że wiara jest sprawą prywatną. Wiara jest decyzją o tym, że jest się z Panem, żyje się z Nim. To «bycie z Nim» prowadzi do zrozumienia powodów, dla których się wierzy. Wiara, właśnie dlatego, że jest aktem wolności, wymaga również odpowiedzialności społecznej za to, w co się wierzy. Kościół w dniu Pięćdziesiątnicy ukazuje z całą oczywistością ów publiczny wymiar wiary i głoszenia jej bez lęku każdej osobie”.</p> <p>(Benedykt XVI, <i>Porta fidei</i>, 10)</p> <p>3. Dlaczego Noe podobał się Bogu? - czytanie i analiza tekstu biblijnego</p> <p><i>Chętny uczeń czyta z podręcznika lub Pisma Świętego fragment:</i></p> <p>Bez wiary zaś nie można podobać się Bogu.</p> <p>Przystępujący bowiem do Boga musi uwierzyć, że Bóg jest i że wynagradza tych, którzy Go szukają. (Hbr 11,6)</p> <p>- Na czym polega wspomniana konieczność wiary, przymus?</p> <p>- Co jest nagrodą za wiarę?</p> <p>- Dlaczego Noe podobał się Bogu?</p> <p>- Kiedy my możemy podobać się Bogu?</p> <p><i>K. uzupełnia:</i></p>	
--	---	--

		Podstawą wiary jest wolna decyzja człowieka, bez której nie jest możliwe wzrastanie w wierze.	
Pogłębienie (odpowiedź człowieka)	Praca w grupach, rozmowa kierowana, karta pracy „Moja łódź wiary”	<p>1. Moja łódź wiary - analiza etapów wiary, praca w grupach</p> <p><i>Uczniowie nadal pracują w grupach, ale każdy otrzymuje kartę pracy „Moja łódź wiary”.</i></p> <p><i>K. mówi:</i></p> <p>Waszym zadaniem jest wypisać z jednej strony łodzi etapy swojego życia związane z Bogiem i wiarą, a z drugiej swoje działania i postawę wobec Boga.</p> <p><i>Po uzupełnieniu kart pracy przez uczniów K, mówi:</i></p> <p>Wiara to proces, który dokonuje się przez całe nasze życie. Przechodzimy przez różne jej etapy. Podczas chrztu Bóg zawarł z nami przymierze - bezwarunkowe i na zawsze - i proponuje każdemu z nas zbawienie. Świadome nawiązanie relacji z Panem Bogiem jest dla nas szansą na szczęście wynikające z bycia blisko Niego już teraz i wiecznie. Taka decyzja musi się łączyć z konsekwentnym działaniem. Możemy sobie wyobrazić, co by się stało, gdyby Noe zrezygnował w pewnym momencie z budowy arki lub nie wszedłby do niej.</p> <p>2. Wiara to droga pod prąd - rozmowa kierowana</p> <p><i>K. prowadzi rozmowę:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie ryzyko wiary podejmujemy? - Dlaczego warto je podjąć? - Co może nam przeszkodzić w rozwoju wiary? - Co jest konieczne, by nasza wiara się rozwijała? <p>Dopiszcie na kartach pracy pod łodzią odpowiedź na pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie etapy waszego życia w przyszłości mogą być związane z wiarą? - Co pomoże wam, by uzyskać Boże błogosławieństwo? <p><i>K. podsumowuje:</i></p> <p>Podjęcie decyzji, że wierzę w Boga, domaga się konsekwencji. Swoją postawą i sposobem postępowania możemy codziennie potwierdzać tę decyzję i rozwijać się dzięki niej. Będzie ona miała</p>	<p>Uczniowie czytają teksty.</p> <p>Uczniowie włączają się w rozmowę.</p> <p>Podjęcie decyzji.</p>

		wpływ na nas i na tych, których Bóg postawi obok nas w naszym życiu. Człowiek może słuchać Boga jak Noe i cieszyć się Bożym błogosławieństwem, ale może też być zbyt zakochany, zapracowany, zajęty, by wierzyć. Może też nie zdążyć uwierzyć... Dzisiaj jest czas, by podjąć decyzję.	
Zapis do zeszytu		<i>Uczniowie przepisują treści z karty pracy „Ryzyko wiary Noego ” oraz wklejają kartę pracy „Moja tódź wiary”. Dopisują słowa Benedykta XVI: „Wiara jest decyzją o tym, że jest się z Panem, żyje się z Nim”.</i>	Uczniowie zapisują.
Zadanie domowe	Podręcznik	Zadanie 3, strona 29	Uczniowie pamiętają o modlitwie i proszą o dar dojrzałej wiary.
Modlitwa na zakończenia katechezy	Kartki z modlitwą	<i>K. wybiera 3 osoby do przeczytania modlitwy z kartki: O Panie, spraw, żeby wiara moja była radosna i żeby dawała pokój i szczęście mojemu duchowi, żeby usposobiła do rozmowy z Bogiem i do rozmów z ludźmi, tak żeby promieniowała tym świętym obcowaniem, świętym i ludzkim, i żeby dawała to szczęście, jakie płynie od kogoś, kto wiarę posiada. O Panie, spraw, żeby wiara moja była skuteczna, i daj miłości mojej sposób, ażebym mógł tę wiarę wyrazić na zewnątrz i tak, aby powstała prawdziwa przyjaźń z Tobą, (...) żeby w tym wszystkim znajdował także pokarm dla ufności i dla nadziei. O Panie, spraw, żeby wiara moja była pokorna, ażeby opierała się nie tylko na doświadczeniu mojej myśli i mojego uczucia, ale żeby była wzbogacona świadectwem Ducha Świętego (...). Amen”. (św. Paweł VI, <i>Modlitwa o wiarę</i>)</i>	Wszyscy uczniowie włączają się w modlitwę.

ks. Adam Błaszczyk

Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

TEMAT: Redagowanie instrukcji i jej praktyczne wykorzystanie, czyli

MAŁA DŻUNGLA W DOMU I SZKOLE

ADRESACI: uczniowie kl. 4-6

Czas trwania: 130 minut

Zajęcia: język polski, przyroda, geografia

UWAGA!

Na pierwszych zajęciach (45 minut) – na języku polskim uczniowie wraz z nauczycielem zredagowali instrukcję wykonania DŻUNGLI W SŁOIKU. Mają już wiedzę na temat takiej formy sadzenia roślin (informacje na temat historii i wyglądu florarium znajdują się w tym scenariuszu, poniżej)

CELE:

Kształtowanie:

- wiedzy o środowisku przyrodniczym oraz wrażliwości na naturalne piękno i zasobność flory;
- postaw proekologicznych u uczniów;
- umiejętności słuchania i obserwowania;
- umiejętności współdziałania w sytuacjach zabawowo-zadaniowych;
- wielozmysłowe poznawanie środowiska przyrodniczego;
- redagowanie instrukcji zgodnie z obowiązującymi normami językowymi.

CELE DLA UCZNIA:

- edukacja w formie zabawy,
- uświadomienie młodego pokolenia jak istotne jest dbanie o środowisko i opieka nad roślinami,
- czerpanie radości ze wspólnej zabawy,
- praca zgodnie ze zredagowaną instrukcją tworzenia florarium,
- stworzenie „swojej małej dżungli”
- poznanie historii szklanych konstrukcji,
- poznanie ciekawostek o roślinach.

METODA:

Zadania stawiane dzieciom i uczniom, pokaz, wyświetlanie zdjęć z użyciem monitora dotykowego, wykład, pogadanka, burza mózgów, doświadczenie.

FORMA:

zbiorowa, indywidualna, grupowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

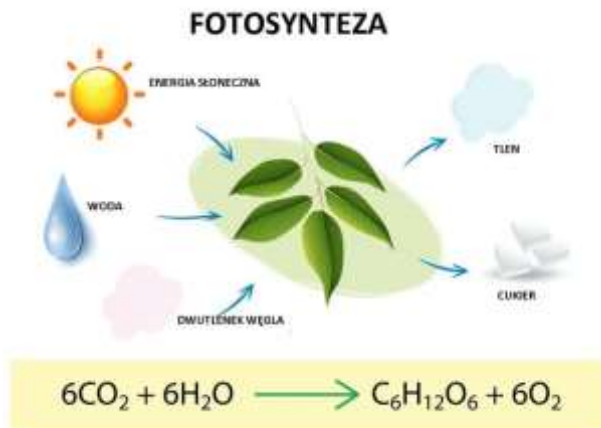
Ilustracje, instrukcja sadzenia małej dżungli, słoik, sadzonki roślin, małe przyrządy ogrodnicze (grabki, łopatka), spryskiwacz, klej, sznurek, ziemia ogrodnicza, podsypka, kamienie, węgiel aktywny, piasek, żwirek bazaltowy, żwirek kolorowy, keramzyt, podkładki, maty

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Przywitanie. Wprowadzenie do tematyki dżungli w słoiku, m.in.:

- rośliny dają nam niezbędny do życia tlen, który otrzymujemy w procesie fotosyntezy, w którym rośliny wytwarzają tlen jako produkt uboczny.

FOTOSYNTeza: proces, podczas którego z wody i dwutlenku węgla pod wpływem światła powstają związki organiczne i tlen.

- rośliny zwiększają wilgotność powietrza, co jest ważne, gdy pomieszczenia są ogrzewane;
- wydzielają także aromaty, które pozytywnie wpływają na zmianę samopoczucia;
- zieleń (rośliny) dobrze wpływają na ludzką psychikę, uspokajają, koją nerwy, patrząc na zieleń odpoczywają nasze oczy;
- **Dżungla** – las pierwotny w klimacie wilgotnych lasów równikowych, bardzo gęsty, o zwartej roślinności, w tym zwłaszcza lian, często ciernistych, bardzo bujnie rozwinięty podszyt (część lasu);
- bliskość przyrody uspokaja, niweluje nadmiar bodźców;
- potrzeba kontaktu z przyrodą;
- „zaproszenie” zieleni do pokoju;
- historia powstania szklanych konstrukcji:

FLORARIA

- Szklane konstrukcje nie są nowym trendem, naprawdę liczą sobie już ponad 150 lat i były popularne w Anglii w epoce wiktoriańskiej. Całą historię tworzenia zapoczątkował Nathaniel Ward z zawodu chirurg, z zamiłowania botanik.
- Obserwował przez kilka lat rośliny i glebę zamkniętą w szklanym naczyniu – stwierdził, że rozwijają się i mogą przetrwać dłużej niż te same rośliny hodowane na zewnątrz. Zamówił szklaną skrzynię i tam sadił rośliny – doświadczenie opublikował w 1842 r. Dzięki temu powstały SZKLANE POJEMNIKI (WARDIAN CASES). I dzięki takim pojemnikom można było przewozić rośliny na dalsze odległości – nawet w bardzo długie podróże. W pojemnikach nie było ryzyka wyschnięcia czy uszkodzenia. W wieku XIX były bardzo popularne. Później zainteresowanie takimi ekosystemami zanikło i teraz w XXI wieku ponownie zyskują na popularność.
- Są piękne w restauracjach, biurach, domach – mamy własny „LAS” czy „MAŁĄ DŻUNGŁĘ” w swoich domach, na swoich parapetach. Są symbolem natury!

2. Przypomnienie wiadomości o ekosystemach, dbaniu o przyrodę, by nasza matka Ziemia mogła jeszcze długo istnieć.

EKOSYSTEM – elementy żywe i nieożywione (przyroda nieożywiona i przyroda żywa) są układem różnych elementów, współistniejących ze sobą w rozmaitych relacjach i są ze sobą ściśle powiązane

3. Przypomnienie z lekcji języka polskiego sporządzonej wspólnie „Instrukcji sadzenia MAŁEJ DŻUNGLI...” wyświetlenie na monitorze (załącznik nr 1).

4. Przeprowadzenie warsztatów, zgodnie ze zredagowaną instrukcją.

Pomoc przy wykonywaniu poszczególnych etapów sadzenia.

Etapy:

- 1) Przygotowanie słoika i podłoża
- 2) Sadzenie roślin
- 3) Dekorowanie
- 4) Podlewanie, ustawienie, stabilizacja

5. Pogadanka- ustalenie właściwych odpowiedzi na postawione pytania, czyli

PIELĘGNACJA DŻUNGLI W SŁOIKU.

- Jak dbać o nasz ekosystem?,
- Jak pielęgnować? – burza mózgów i rozmowa kierowana – wypisywanie odpowiedzi uczniów na monitorze.
- Czynności, o których nie możemy zapomnieć to:.....

Wskazówki dla prowadzących zajęcia.

Obserwowanie zachodzących procesów.

(PORADA WYDRUKOWANA DLA KAŻDEGO UCZNIĄ- WŁAŚCICIELA WYKONANEJ DŻUNGIL W SŁOIKU)

WŁAŚCICIELU FLORARIUM, DBAJ O DŻUNGŁĘ!

- A. Jeśli w naczyniu jest za dużo wody i bardzo paruje, a woda spływa po ścinkach, należy go otworzyć na kilkanaście minut i następnie zamknąć. Proces ten jest naturalny, więc należy reagować dopiero wtedy, kiedy para wodna bardzo mocno się skrapla na ścinkach. Po upływie kilku tygodni nasza dżungla nie będzie już się tak mocno „pocić” i stan w środku się zrównoważy, zacznie się tworzyć odpowiedni mikroklimat – roślinki zaczną rosnąć, a mech się zazieleni.
- B. Podlewanie należy powtórzyć po kilku tygodniach, a potem miesiącach – dopiero wtedy, kiedy zauważy się objaw braku wody – podłoże zacznie zmieniać kolor – z czarnego na brązowy, a mech zacznie tracić swój zielony kolor. W środku będzie się znajdowała odpowiednia ilość wody, która przy zamkniętym słoju będzie krążyła w obiegu zamkniętym.
- C. Po kilku miesiącach nasza dżungla nie będzie potrzebowała podlewania.
- D. Bardzo ważny element – dżungla musi mieć swoje odpowiednie miejsce we wnętrzu: nie narażamy na bezpośrednie nasłonecznienie – czyli nie może stać cały czas w słońcu. W środku naczynia tworzy

się efekt cieplarniany – temperatura w środku bardzo wzrasta i roślinki mogą się po prostu „ugotować”. Miejsce powinno być jasne, daleko od źródeł ciepła (kaloryfery, kominki) – np. stolik, komoda kilka metrów od okna.

6. Podziękowanie za aktywność na zajęciach i pożegnanie życzeniem ze wskazówką: *Dobrej zabawy! Poradę postaw proszę w pobliżu dżungli, by przestrzegać zasad pielęgnacji.*

7. Uczniowie zabierają swoją DŻUNGLE do domu.

Opracowanie:
Magdalena Drzazga
Monika Bocheńska
Danuta Haller

bibliografia:

- 1) <https://pl.wikipedia.org/wiki/D%C5%BCungla>
- 2) <https://www.pp15tarnow.pl/w-zaczarowanym-lesie-scenariusz-zajecia-otwartego-dla-nauczycieli/>
- 3) https://www.edukacja.edux.pl/p-48142-las-warsztaty-lesne.php#google_vignette
- 4) <https://internityhome.pl/odkrywaj/ciekawostki/las-sloiku-krok-kroku/>
- 5) <https://laswsloiku.pl/instrukcja-lasu-w-sloiku/?srsId=AfmBOoofLhg9QBIYbQCG2LB2RJdyhQwPNpXeZHvaoH2JIUvqw9McTD9M>
- 6) <https://mamywene.pl/jak-zrobic-las-w-sloiku-bo-rosliny-daja-szczescie/>
- 7) <https://murator-dom.pl/ogrod/pielegnacja-roslin/fotosynteza-co-to-jest-fotosynteza-i-dlaczego-jest-wazna-w-uprawie-roslin-aa-zJfZ-4fi1-4PUr.html>

INSTRUKCJA SADZENIA DŻUNGLI W SZKLE

Do wykonania lasu potrzebne będą:

- duży słoć,
- ziemia ogrodnicza,
- żwirek drenażowy,
- węgiel aktywny,
- sadzonki roślin o niewielkich rozmiarach,
- ozdobne kamienie/ kawałki drewna,
- narzędzia: łyżka, nożyczki, mały pędzelek, łopatka, małe grabki, strzykawka, woda.

1. Przygotowanie naczynia:

- a) Naczynie należy WYBRAĆ najlepiej z białego szkła o jak najcieńszych ściankach–jeśli chcemy mieć zamkniętą przestrzeń należy MIEĆ korek/pokrywę.
- b) Słoć należy UMYĆ w gorącej wodzie z płynem do mycia naczyń i dokładnie WYTRZEĆ. Musi BYĆ suchy.

2. Przygotowanie podłoża:

- a) Na dnie szklanego naczynia UMIEŚCIĆ **warstwę drenażową** (żwirek drenażowy), który będzie zatrzymywał nadmiar wody.
- b) Na warstwę drenażu WYSYPAC warstwę podłoża – **ziemię** - o grubości maksymalnie 6-8 cm.
- c) Pierwszą część ziemi – ZMIESZAĆ z **aktywnym węglem (około 1 łyżki)**, by poprawił filtrowanie krążącej w obiegu wody, ale także po to, by nasza piękna dżungla nie pleśniała.
- d) Pomiędzy można WYKONAĆ ozdobę w postaci wysypania kolorowego, **ozdobnego żwirku**.

Uwaga!

Jeśli chcesz mieć kolorowo to po usypaniu ziemi do połowy, ugnieć ją delikatnie przy brzegach naczynia, następnie wysyp kolorowy żwirek tylko przy brzegach naczynia i ponownie wsyp ziemię na całą powierzchnię.

- e) Ścianki naczynia należy OCZYŚCIĆ z nadmiaru wsypywanej ziemi. Należy to ZROBIĆ pędzelkiem, ewentualnie chusteczką higieniczną/ręcznikiem papierowym. Potem trzeba lekko UKLEPAĆ podłoże, nadając mu docelowe uformowanie (teren płaski, teren pochyły, pagórkowaty- według gustu)).
- f) Naczynie jest gotowe do dalszego etapu.

3. Sadzenie roślin:

- a) W naczyniu **UMIEŚĆ** rośliny – im mniej tym lepiej – zanim zwolnią się wszystkie procesy zachodzące w słoiku rośliny będą dość szybko rosnąć.
- b) Każdej z wybranych roślin należy **ROZLUŻNIĆ** delikatnie bryłę korzeniową.
- c) W miejscu nasadzenia trzeba **ZROBIĆ** małe wgłębienie łopatką/palcem i **UMIEŚCIĆ** roślinkę w przygotowanym dołku.
- d) **ZASYPAĆ** i **DOCISNAĆ** roślinkę do podłoża, aby mocno trzymała się w ziemi.
- e) Ponownie **WYCZYŚCIĆ** pędzelkiem lub chusteczką/ręcznikiem papierowym ścianki naczynia.
- f) Lekko **UKLEPAĆ** powierzchnię ziemi, zwłaszcza na brzegach.

4. Dekorowanie:

Do dekoracji można użyć: ciekawe kształty skałek, ozdobnych kamieni, kolorowego żwirku.

- a) Kamienie **WŁÓŻ** w wybrane miejsca w naczyniu.
- b) Należy je lekko **ZAGŁĘBIĆ** w ziemi, aby były osadzone stabilnie.
- c) Na powierzchnię ziemi można **UŁOŻYĆ** wilgotne kępy mchu – nie ma potrzeby ich zagłębiać w ziemi, gdyż mszaki nie wytwarzają korzeni.
Zamiast mchu można **WYŁOŻYĆ** na powierzchni ziemi żwirek dekoracyjny.
- d) Po ułożeniu mchu można **DODAC** kawałki zakonserwowanego drewna, ewentualnie powyginanie kawałki drewnianych pędów lub korzeni.
- e) Pozostałe przestrzenie „odkrytej” ziemi można **OBSYPAĆ** żwirkiem.
- f) Ścianki słoika **OCZYŚCIĆ** (jak wyżej).

5. Podlewanie, stabilizacja

- a) Po posadzeniu i oczyszczeniu kompozycji należy ją **PODLAĆ**.
Woda powinna być miękka i czysta. Najlepiej odstana, tzn. taka, która po nalaniu do dzbanka/konewki postoi przynajmniej dobę.
- b) Ilość wody zależy od objętości naszej dżungli. Pierwsze podlanie powinno być obfite i dokładne, najlepiej strzykawką.

- c) Pamiętajmy, by nigdy NIE PODLAĆ za dużo i by nasze rośliny nie stały w wodzie.
- d) Wodę należy WLEWĆ na powierzchnię kamieni oraz mchu.
- e) NIE PODLEWAĆ po liściach.
- f) NIE WYLEWAĆ wody pod dużym ciśnieniem.
- g) Po podlaniu naczynie ZAMKNAĆ i POZWOLIĆ roślinkom rozpocząć proces ukorzenia.
- h) Już od teraz nasza džungla zaczyna żyć własnym życiem i my razem z nią.

i) Obserwujemy zachodzące procesy:

- Jeśli w naczyniu jest za dużo wody i bardzo paruje, a woda spływa po ścinkach, należy je otworzyć na kilkanaście minut i następnie zamknąć.
- Proces ten jest naturalny, więc należy reagować dopiero wtedy, kiedy para wodna bardzo mocno się skrapla na ścinkach.
- Po upływie kilku tygodni nasza džungla nie będzie już się tak mocno „pocić” i stan w środku się zrównoważy, zacznie się tworzyć odpowiedni mikroklimat – roślinki zaczną rosnąć, a mech się zazieleni.
- Podlewanie należy powtórzyć po kilku tygodniach, a potem miesiącach – dopiero wtedy, kiedy zauważy się objaw braku wody – podłoże zacznie zmieniać kolor – z czarnego na brązowy, a mech zacznie tracić swój zielony kolor. W środku będzie się znajdowała odpowiednia ilość wody, która przy zamkniętym słoju będzie krążyła w obiegu zamkniętym.
- Po kilku miesiącach nasza džungla nie będzie potrzebowała podlewania,

6. Ustawienie:

Bardzo ważny element – džungla musi mieć swoje odpowiednie miejsce we wnętrzu.

- Nie narażamy na bezpośrednie nasłonecznienie – czyli nie może stać cały czas w słońcu. W środku naczynia tworzy się efekt cieplarniany – temperatura w środku bardzo wzrasta i roślinki mogą się po prostu „ugotować”.
- Miejsce powinno być jasne, daleko od źródeł ciepła (kaloryfery, kominki) – np. stolik, komoda kilka metrów od okna

POWODZENIA!!!

Opracowanie:
Magdalena Drzazga
Monika Bocheńska
Danuta Haller

KONSPEKT - INTEGRACYJNE ZAJĘCIA OTWARTE

Nie ma emocji dobrych i złych, są emocje przyjemne i przykre!

Prowadzący: Ilona Drogoń i Katarzyna Brzezińska

Data: 11.12.2024 r.

Uczestnicy: uczniowie z Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie oraz uczniowie kl.VII ze Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie

Temat zajęć: *eMOCje mają MOC.*

Cel ogólny:

- Rozwijanie kompetencji społecznych. Uczenie rozpoznawania i wyrażania emocji poprzez zabawę.

Cele szczegółowe:

- utrwalanie wiedzy o emocjach;
- oswojenie ze wszystkimi emocjami, nauka mówienia o nich;
- akceptacja wszystkich emocji;
- uczenie świadomości potrzeby okazywania emocji;
- integracja międzyszkolna.

Przewidywany czas zajęć: 60 minut

Forma pracy: grupowa i indywidualna,

aktywne formy:

- wypowiedzi na forum,
- burza mózgów,
- nawiązanie do osobistych doświadczeń uczestników grupy

Metoda pracy: słowna i czynna, praca plastyczna

Środki dydaktyczne: laptop, rzutnik, karty pracy, wycinanka, przybory plastyczne (markery, klej, nożyczki, papierowe talerzyki)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

I. CZĘŚĆ WSTĘPNA

1. Przywitanie uczniów i nauczycieli.
2. Zapoznanie z tematem i celami spotkania.
3. Przedstawienie zasad obowiązujących podczas zajęć.

Ponieważ spotkanie wymaga aktywności grupy, warto stworzyć uczestnikom podstawowe poczucie bezpieczeństwa. Przed spotkaniem zasady obowiązujące na zajęciach zostaną zapisane na flipchardzie. Następnie zostaną odczytane i omówione przez prowadzącego. Grupa powinna być zapytana, czy zgadza się przestrzegać tych zasad. Warto także zapytać uczniów, czy ktoś chce dopisać jeszcze jakąś zasadę. Jeśli tak, zapisujemy ją, ale cała grupa musi dać swoją akceptację.

ZASADY

1. Pracujemy bez oceniania i krytyki.
2. Uczestnictwo w ćwiczeniach jest dobrowolne.
3. Jesteśmy aktywni.
4. Chronimy swoją prywatność.
5. Wyciszamy telefon.

II. ZAJĘCIA WŁAŚCIWE

1. Prezentacja filmu.

Oglądanie fragmentu filmu edukacyjnego o emocjach. Omówienie podstawowych emocji. Dyskusja o tym, jakie emocje znamy, kiedy je odczuwamy, co się dzieje z człowiekiem, kiedy ich doświadcza.

2. Praca w grupach. [\(karta pracy 1\)](#)

- ✓ Podzielenie uczestników zajęć na 6 grup mieszanych. Każda z nich losuje jedną emocję.
- ✓ Każda grupa po otrzymaniu karty pracy z zarysem człowieka ma za zadanie umiejscowić daną emocję na ciele, zakolorować to miejsce, gdzie jest odczuwalna emocja. Na koniec zadania każda grupa przedstawia reakcje, objawy towarzyszące podczas odczuwania danej emocji.

3. Zgadnij, co to za emocja. [\(karta pracy 2\)](#)

Prowadzący przedstawiają historyjkę, natomiast uczestnicy mają za zadanie nazwać emocję, która jej towarzyszy.

Można wykorzystać historyjkę czytaną z książki *Opowieści o tym, co w życiu ważne - historia o szacunku*

<https://www.youtube.com/watch?v=PUbE1TrwTKo&list=PLWhb9mPjr2ixD3qiFwvYDJgFCn4UoMKgH&index=1>

Poniżej jest link do różnych książeczek (czyta je lektor), które można wykorzystać w pracy nad emocjami i sposobem ich wyrażania

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLWhb9mPjr2ixD3qiFwvYDJgFCn4UoMKgH>

LUB

Losowanie obrazka.

- a) Prowadzący ma przygotowane kartki a na nich "buźki" z emocjami, tzw. emotki (gotowe znajdziesz w Internecie, możesz również przygotować je własnoręcznie).
- b) Prowadzący ma do dyspozycji zdjęcia przedstawiające osoby doświadczające różnych uczuć (można je wyciąć z gazet).
- c) Zadaniem dzieci będzie rozpoznawanie uczuć na obrazku czyli nazwanie tego, co widzą, opisanie uczucia i tego, co na dane uczucie wskazuje (jaka mina, postawa itp.).
- d) Aby uatrakcyjnić zabawę, można nakleić "buźki" i zdjęcia na sztywne kartoniki.
- e) Zadaniem dziecka będzie losowanie obrazka, a następnie nazywanie emocji, jaka się na nim znajduje.

4. Karta pracy. [\(karta pracy 2\)](#)

- ✓ Uczestnicy mają za zadanie dopasować zachowania i objawy somatyczne do danej emocji.

- ✓ Omówienie kart pracy i rozmowa na temat sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach, reagowania w sposób adekwatny, akceptowany społecznie.
- ✓ Omówienie sposobów na odreagowywanie negatywnych emocji.

5. Praca plastyczna indywidualna. [\(karta pracy 3\)](#)

Wykonanie emotek przedstawiających ulubioną emocję za pomocą jednorazowych talerzyków oraz wycinanek.

III. Podsumowanie zajęć.

1. Słodki poczęstunek- integracja przy wspólnym stole..
2. Pożegnanie.

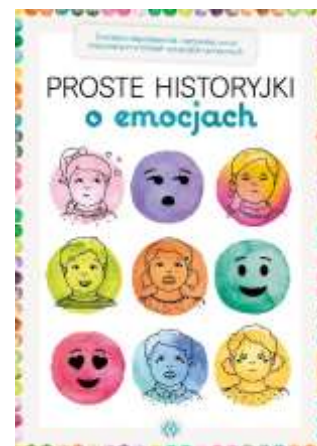
INFORMACJA DLA PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA

Proponujemy wykorzystać historyjki z tej książeczki.

Proste historyjki o emocjach

Ćwiczenia rozpoznawania i nazywania uczuć okazywanych w różnych sytuacjach społecznych

Historyjki o emocjach to pomoc przeznaczona do pracy z dziećmi, które mają **trudności z rozpoznawaniem i określaniem uczuć innych osób oraz z wyrażaniem tego, co czują, za pomocą mimiki twarzy**. Ich prosta forma (krótkie, nieskomplikowane teksty i pozbawione szczegółów rysunki) umożliwi skupienie się na ćwiczeniu nawet **dzieciom z problemami w zakresie kompetencji społecznych i komunikacyjnych**.

W publikacji położono szczególny nacisk na nazywanie uczuć okazywanych w różnych **sytuacjach społecznych**. Pracując z książką, dziecko powinno zauważyć, że w jednym miejscu, na przykład w domu, szkole czy sklepie, może czuć rozmaite emocje, w zależności od sytuacji, w której się znalazło.

Na każdej rozkładówce przedstawiono cztery sytuacje, które mogą się wydarzyć w jednym miejscu i z którymi łączą się odmienne emocje. Omówione zostały **przestrzenie interakcji społecznych**, doskonale znane z codziennych aktywności najmłodszych, takie jak dom, szkoła, sklep, restauracja, przychodnia, ulica, kino, zoo, hotel, plac zabaw, podwórko, boisko, park czy środki transportu.

opracowanie:

Ilona Drogoń- psycholog

Katarzyna Brzezińska- pedagog

nauczyciele z Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA W WOŁOWIE

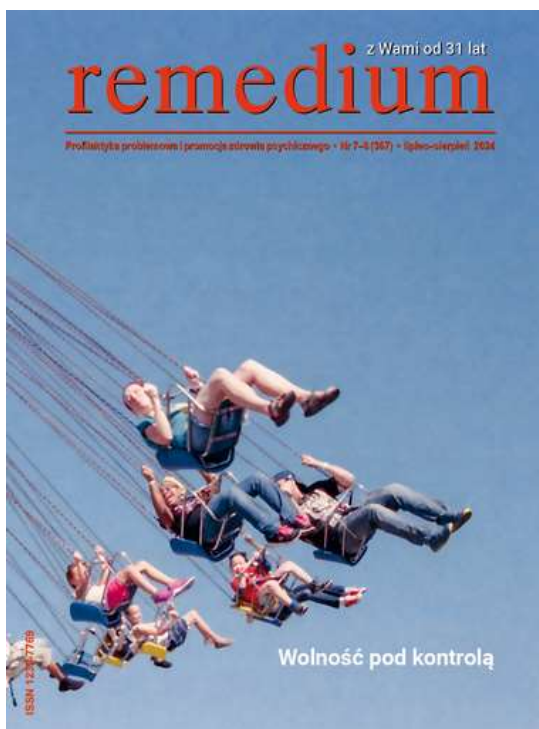
REMEDIUM - profilaktyka problemowa i promocja zdrowia psychicznego

Kożuchowska M., Kamishibai – niezwykła technika opowiadania. - *Remedium* 2024, nr 11, s.29-30

Wspólne czytanie z dziećmi może mieć inny obraz, mniej bierny. Kiedy towarzyszą mu dodatkowe czynności, nazywamy je „aktywnym czytaniem”. Aktywne czytanie dostarcza rozrywki, zbliża rodziców i dzieci oraz pozwala im poznać inne oblicza czytelnictwa. Może też zachęcać i inspirować do rozmów. Rozbudza wyobraźnię dziecka, pobudza jego ciekawość i kreatywność, a nawet może działać terapeutycznie. Jedną z form aktywnego czytania jest kamishibai – w tłumaczeniu „papierowy teatr” lub inaczej teatr ilustracji. Kamishibai pochodzi z Japonii. Do czytania w ten sposób potrzebne są duże karty z ilustracjami i tekstem oraz butai – drewniana lub kartonowa skrzynka mająca formę rozkładanego teatrzyku.

Dąbłaż B., #kochamoffline!, czyli wakacje bez telefonu. - *Remedium* 2024, nr 7-8, s.8-10

Wakacyjne wyjazdy dzieci na kolonie czy obozy, gdzie w sposób ograniczony mogą używać telefonu – tylko w wyznaczonym czasie i krótko, są coraz popularniejsze. Przez resztę kolonijnego czasu telefon jest przechowywany u wychowawców. W Internecie nie jest trudno znaleźć takie oferty. Ich formuła jest różna, w zależności od regulaminu organizatora. Mają uczyć m.in. bycia w relacjach z innymi i higieny cyfrowej, czyli takiego korzystania z nowych technologii, które nie ogranicza rzeczywistej aktywności w innych dziedzinach życia m.in. w dbałości o zdrowie, zabawie czy w wykonywaniu swoich obowiązków.

ZESTAWY BIBLIOGRAFICZNE

Agresja i przemoc w szkole

zestaw bibliograficzny publikacji znajdujących się w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie

1. Radwańska A., *Godziny wychowawcze z nastolatkami : scenariusze zajęć*. 2022
2. Szurowska B./red., *Szkoła w sytuacji trudnej : zdążyć z pomocą*. 2020
3. Pasquale F., *Życie w szkolnej klasie : jak poprawić relacje i zapobiegać przemocy*. 2018
4. Piasecka B./red., *Agresja - perspektywa psychoterapeutów*. 2017
5. Jarosz E., *Przemoc w wychowaniu : między prawnym zakazem a społeczną akceptacją : monitoring Rzecznika Praw Dziecka*. 2015
6. Czermierowska-Koruba E., *Agresja i przemoc w szkole czyli Co powinniśmy wiedzieć, by skutecznie działać*. 2015
7. Urban B., *Agresja młodzieży i odrzucenie rówieśnicze*. 2015
8. Dąbrowska-Bąk M., *Opresja w szkole*. 2014
9. Juul J., *Agresja - nowe tabu? : dlaczego jest potrzebna nam i naszym dzieciom?*. 2013
10. Borecka-Biernat D./red., *Zachowania agresywne dzieci i młodzieży : uwarunkowania oraz możliwości ich przezwyciężania*. 2013
11. Prościak B., *Szkoła bez agresji : od medacyjnego kształcenia do bezkonfliktowego wychowania*. 2013
12. Pyżalski J., *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży*. 2012
13. Urban B., *Agresja młodzieży i odrzucenie rówieśnicze*. 2012
14. Zwoliński A., *Krzywdzone dzieci : zagrożenia współczesnego dzieciństwa*. 2012
15. Pyżalski J., *Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży*. 2011
16. Majchrzyk Z., Terelak J./red., *Agresja wirtualna vs realna : poglądy i badania*. 2011
17. Rigby K., *Przemoc w szkole : jak ją ograniczyć : poradnik dla rodziców i pedagogów*. 2010
18. Rogge J.U., *Agresja a wychowanie : czy dzieci mają prawo do agresji?*. 2009
19. Łuczeczko P./red., *Przemoc i agresja w szkole : od rozpoznania przyczyn do sposobów przeciwdziałania*. 2009
20. Jarosz E., *Międzynarodowe standardy przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci*. 2008
21. Libiszowska Żółtkowska M., Ostrowska K. / red. *Agresja w szkole : diagnoza i profilaktyka*. 2008
22. O'Moore M., *Jak opanować przemoc w szkole*. 2008
23. Rejzner A./red., *Przemoc i agresja w szkole - próby rozwiązania problemu*. 2008
24. Zubrzycka E., *Dręczyciel w klasie*. 2008
25. Bednarska M./red., *O przemocy w wychowaniu : próba namysłu nad zjawiskiem karalności*. 2007
26. Brzezińska A., Hornowska E./red., *Dzieci i młodzież wobec agresji i przemocy*. 2007
27. Herbert M., *Mamo, on mnie bije! : [agresja małego dziecka]*. 2007
28. Pufal-Struzik I./red., *Agresja dzieci i młodzieży : uwarunkowania indywidualne, rodzinne i szkolne*. 2007

29. Olweus D. , **Mobbing : fala przemocy w szkole : jak ją powstrzymać ?** 2007
30. Palomares S., **Jak sobie radzić z dręczycielem.** 2007
31. Pluta T. ,**Profilaktyczno-wychowawczy program przeciwdziałania agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym.** 2007
32. Szluz B./red., **Przemoc : konteksty społeczno-kulturowe. T. 1, Społeczne i psychologiczne aspekty zjawiska.**2007
33. Smith Ch., **Grupa bez przemocy : 162 zabawy i ćwiczenia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym uczące empatii i współpracy.** 2007
34. Sokołowska E., **Jak postępować z agresywnym uczniem : zmiana sposobu myślenia i postępowania .** 2007
35. Walc W./red., **Przemoc : konteksty społeczno-kulturowe. T. 2, Kulturowe i edukacyjne aspekty zjawiska.** 2007
36. Zubrzycka E., **Słup soli : jak powstrzymać szkolnych dręczycieli.** 2007
37. Biała M. ,**Problemy z zachowaniem dzieci i młodzieży.** 2006
38. Krowatschek D., **Jak sobie poradzić z agresją u dzieci : poradnik dla rodziców.** 2006
39. Lavson S., **Jak pomóc zastraszonemu dziecku : poradnik dla rodziców i wychowawców.** 2006
40. Deptuła M . / red. **Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej .** 2005
41. Lankamer A., Ciborski P., Minga U., **Mobbing w szkolnictwie.** 2005
42. Mikrut A., **Agresja młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną – uwarunkowania i przejawy.** 2005
43. Ostrowska K., Surzykiewicz J., **Zachowania agresywne w szkole : badania porównawcze 1997 i 2003 .** 2005
44. Portmann R., **Gry i zabawy przeciwko agresji.** 2005
45. Zajączkowski K., **Program profilaktyczno-wychowawczy : dla uczniów kl.I- III szkoły podstawowej.** 2005
46. Danilewska J./ red. . **Powstrzymać agresję u progu szkoły.** 2004
47. Goldstein A. **ART : program zastępowania agresji.** 2004
48. Guerin S., Hennesy E. **Przemoc i prześladowanie w szkole: skuteczne przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży.** 2004
49. Kołodziejczyk J. **Agresja i przemoc w szkole : konstruowanie programu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole.** 2004
50. Nolting H. **Jak zachować porządek w klasie .**2004
51. Śledzianowski J. **Wychowanie wobec przemocy.** 2004
52. Kosińska E , Zachara B. **Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole : scenariusze zajęć z uczniami .** 2003
53. Dambach K. **Mobbing w szkole : jak zapobiegać przemocy grupowej.** 2003
54. Hauk D.,**Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą : poradnik do treningu mediacji.** 2003

Agresja i przemoc w rodzinie

zestaw bibliograficzny publikacji znajdujących się w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie

55. Herman J. L., *Trauma : od przemocy domowej do terroru politycznego*. 2020
56. Jędrzejko M., Szwedzik A./red., *Zagrożone dorastanie t.1: wyzwania dla wychowania rodzinnego i profilaktyki społecznej*. 2019
57. Kiliszek E., *Rodzina wobec zagrożeń, rodzina wobec szans : socjopsychopedagogika rodziny : studium rodziny pełnej*. 2019
58. Szurowska B./red., *Rodzina w sytuacji trudnej : zdążyć z pomocą. Cz. 1 i 2*. 2019
59. Gajek K., *Doświadczenie przemocy w rodzinie : autobiograficzne narracje kobiet*. 2018
60. Gliszczyński A., *Zjawisko przemocy w rodzinie : studium prawno-kryminologiczne*. 2018
61. Jadczak-Szumilo T., *Dziecko pod opieką grupy roboczej : diagnoza i opracowanie planu pomocy : poradnik praktyczny*. 2018
62. Michalak M./red., *Standardy ochrony praw dziecka: opracowanie: Biuro Rzecznika Praw Dziecka*. 2018
63. Rode D., *Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej : charakterystyka sprawców*. 2018
64. Czaja M., *Ochrona rozwoju dziecka przed zagrożeniami w aspekcie prawa międzynarodowego, europejskiego i krajowego : oprac.: Biuro Rzecznika Praw Dziecka*. 2016
65. Goldenberg H., *Terapia rodzin*. 2016
66. Kanios A., *Praca socjalna z rodziną problemową : perspektywa metodyczna*. 2016
67. Siejak A., *Kocham. Nie biję? : przemoc wobec dzieci w dyskursie publicznym*. 2016
68. Jarosz E., *Przemoc w wychowaniu : między prawnym zakazem a społeczną akceptacją : monitoring Rzecznika Praw Dziecka*. 2015
69. Stadniczeńko S.L./red., *Konwencja o prawach dziecka : wybór zagadnień (artykuły i komentarze)*. 2015
70. Brągiel J./red., *Rodzicielstwo w sytuacji dezorganizacji rodziny i możliwości wspomagania rodziców*. 2014
71. Dyjakon D., *Diagnoza i psychoterapia sprawców przemocy domowej : bezpieczeństwo i zmiana*. 2014
72. Michalska K., *ABC przeciwdziałania przemocy w rodzinie - diagnoza, interwencja, pomoc*. 2014
73. Borecka-Biernat D./red., *Zachowania agresywne dzieci i młodzieży : uwarunkowania oraz możliwości ich przezwyciężania*. 2013
74. Kołaczkowski B., *Pomoc społeczna : wybrane instytucje pomocy rodzinie i dziecku*. 2013
75. Mazur M., *Procedury prawne ochrony praw kobiet oraz dzieci przed przemocą domową : poradnik dla pracowników socjalnych*. 2013
76. Białobrzaska K., Kurkowski C./red., *Zagrożenia w obszarze rodziny, dzieciństwa i okresu dorastania*. 2013
77. Miller A., *Zniewolone dzieciństwo : ukryte źródła tyranii*. 2012
78. Nowak B., *Rodzina w kryzysie : studium resocjalizacyjne*. 2012
79. Spurek S., *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie : komentarz*. 2012
80. Zwoliński A., *Krzywdzone dzieci : zagrożenia współczesnego dzieciństwa*. 2012

81. Grabowiec A., *Samoocena dzieci krzywdzonych w rodzinie*. 2011
82. Kotlarska-Michalska A./red., *Dysfunkcje rodziny*. 2011
83. Trawkowska D./red., *Pomoc społeczna wobec rodzin : interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę*. 2011
84. Dyjakon D., *Przemoc, terapia, zadośćuczynienie : z doświadczeń badacza i terapeuty*. 2010
85. Kubitsky J., *Vademecum terapeuty rodzinnego*. 2010
86. Sołtysiak T., Nowakowska A./red., *Młode pokolenie : ofiary czy sprawcy przemocy?*.2010
87. Widera-Wysoczańska A., *Mechanizmy przemocy w rodzinie : z pokolenia na pokolenie*. 2010
88. Gulla B., Wysocka-Pleczyk M./red., *Dziecko jako ofiara przemocy*.2009
89. Jaszczak-Kuźmińska D., *Zrozumieć przemoc w rodzinie : poradnik dla osób doznających przemocy*.2009
90. Maćkiewicz J., *Przemoc w wychowaniu rodzinnym*. 2009
91. Mellibruda J., *Przeciwdziałanie przemocy domowej*.2009
92. Miller A., *Twoje ocalone życie*. 2009
93. Rogge J.U., *Agresja a wychowanie : czy dzieci mają prawo do agresji?* 2009
94. Stożek M., *Przemoc w rodzinie : zapobieganie w świetle przepisów prawa*. 2009
95. Jarosz E., *Międzynarodowe standardy przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci*. 2008
96. Matyjas B., *Dzieciństwo w kryzysie : etiologia zjawiska*.2008
97. Herbert M., *Mamo, on mnie bije! : [agresja małego dziecka]*. 2007
98. Pufal-Struzik I./red., *Agresja dzieci i młodzieży : uwarunkowania indywidualne, rodzinne i szkolne*. 2007
99. Brańka Z., *Przemoc w rodzinie wobec dziecka jako czynnik społeczno-pedagogicznego nieprzystosowania uczniów. T. 1, Teoretyczne i empiryczne aspekty badań przemocy wobec dziecka w rodzinie*. 2006
100. Brańka Z., *Przemoc w rodzinie wobec dziecka jako czynnik społeczno-pedagogicznego nieprzystosowania uczniów. T. 2, Wpływ przemocy w rodzinie wobec dziecka na społeczno-pedagogiczne nieprzystosowanie uczniów*. 2006
101. Forward S., *Toksyczni rodzice: jeden z największych bestsellerów psychologicznych*.2006
102. Krowatschek D., *Jak sobie poradzić z agresją u dzieci : poradnik dla rodziców*. 2006
103. Lawson S., *Jak pomóc zastraszonemu dziecku : poradnik dla rodziców i wychowawców*. 2006
104. Napier A., *Rodzinna karuzela : terapia rodzin bez tajemnic*. 2006
105. Adamowska L., Uszyńska-Jarmoc J./red., *Dobro dziecka w rodzinie*. 2005

Cyberprzemoc i uzależnienia medialne

zestaw bibliograficzny publikacji znajdujących się w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie

1. Radwańska A., **Godziny wychowawcze z nastolatkami : scenariusze zajęć** . 2022
2. Burke H., **Jak rozpoznać i pokonać uzależnienie od smartfona : praktyczne wskazówki i ćwiczenia**. 2021
3. Pawłowicz B., **Cyfrowe dzieci : sztuka skutecznego porozumiewania się z dziećmi**. 2021
4. Rosińska K., **Fake news : geneza, istota, przeciwdziałanie**. 2021
5. Plebańska M., **Q edukacji cyfrowej**. 2020
6. Shapiro J., **Nowe cyfrowe dzieciństwo : jak wychowywać dzieci, by radziły sobie w usieciowionym świecie**. 2020
7. Wrońska A., Lew-Starowicz R., Rywczyńska A./red., **Edukacja - relacja – zabawa : wieloaspektowość internetu w wymiarze bezpieczeństwa dzieci i młodzieży**. 2020
8. Szurowska B./red., **Szkoła w sytuacji trudnej : zdążyć z pomocą**. 2020
9. Izdebski P., **Internet i gry internetowe : osobisty rozwój czy ryzyko patologii zachowania?** 2019
10. Szurowska B./red., **Rodzina w sytuacji trudnej : zdążyć z pomocą. Cz. 1 i 2**. 2019
11. Bednarek J. i Andrzejewska A./red., **Cyberprzestrzeń - człowiek - edukacja. T.4 : Rodzic, dziecko, nauczyciel w przestrzeni wirtualnej**. 2018
12. Jabłońska M., **Człowiek w cyberprzestrzeni : wprowadzenie do psychologii Internetu**. 2018
13. Ognowska A., **Uzależnienia medialne : uwarunkowania, leczenie, profilaktyka**. 2018
14. Danowski B., **Facebook: włącz się do gry: Facebook , czy już tam jesteś?** 2016
15. Gawlik-Kobylińska M., **Nowe technologie w edukacji dla bezpieczeństwa : kształcenie w paradygmacie społeczeństwa informacyjnego i jego przyszłość**. 2016
16. Janicka-Olejnik E., **Dzieci i młodzież w świecie technologii cyfrowej**. 2016
17. Spitzer M., **Cyberchoroby : jak cyfrowe życie rujnuje nasze zdrowie**. 2016
18. Barlińska J., **Cyberprzemoc : o zagrożeniach i szansach na ograniczenie zjawiska wśród adolescentów**. 2015
19. Kosiński J., **Paradygmaty cyberprzestępczości**. 2015
20. Kudyba K., **Cyberprzestępstwa seksualne na szkodę małoletniego w polskim i amerykańskim porządku prawnym**. 2015
21. Andrzejewska A., **Dzieci i młodzież w sieci zagrożeń realnych i wirtualnych**. 2014
22. Barlińska J., **Cyberprzemoc : o zagrożeniach i szansach na ograniczenie zjawiska wśród adolescentów**. 2014
23. Bednarek J., Andrzejewska A./red., **Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego**. 2014
24. Cash H., **Dzieci konsoli : uzależnienie od gier**. 2014
25. Kozak S., **Patologia cyfrowego dzieciństwa i młodości**. 2014
26. Kozak S., **Patologia fonoholizmu: przyczyny, skutki i leczenie uzależnienia dzieci i młodzieży od telefonu komórkowego**. 2013

27. Pyżalski J., **Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży**. 2012
28. Majchrzyk Z./red., **Agresja wirtualna vs realna : poglądy i badania**. 2011
29. Ogińska-Bulik N., **Uzależnienia od internetu**. 2011
30. Pyżalski J., **Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży**. Sopot 2011
31. Guerreschi C., **Nowe uzależnienia**. 2010
32. Jędrzejko M., Sarzała D./red., **Człowiek i uzależnienia**. 2010
33. Kowalski R., **Cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży**. 2010
34. Majchrzak P., Ogińska-Bulik N., **Uzależnienie od Internetu**. 2010
35. Andrzejewska A./red., **Cyberświat - możliwości i zagrożenia**. 2009
36. Chocholska P., **Uzależnienie od komputera i internetu u dzieci i młodzieży**. 2009
37. Szmigielska B./red., **Psychologiczne konteksty Internetu**. 2009
38. Feibel T., **Zabójca w dzieciennym pokoju : przemoc i gry komputerowe**. 2006

Artykuły z czasopism:

1. Kazubowska U., **Rodzina jako "przestrzeń chroniąca" dziecko przed cyberprzestrzenią - analiza teoretyczna**.- Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2023, nr 5, s. 3-17
2. Kowalczyk K., **Zagubione w sieci : dzieci w świecie Internetu**.- Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, 2023, nr 6, s. 28-37
3. Rukat M., **Cyberbullying - wciąż aktualne wyzwanie dla współczesnej szkoły**.- Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, 2023 nr 5, s. 18-27
4. Chimkowska A., **Krytyka, hejt oraz kryzysy** .- Głos Nauczycielski, 2022, nr 25/26, s. 22.
5. Siudem I., **Program przeciwdziałania nadużywaniu komputera i internetu przez dzieci „Limit”**.- Serwis Informacyjny Uzależnienia, nr 4 (2022), s. 14-19
6. Wilczyńska A., **Pokolenie iGEN - dorastanie ze smartfonem w plecaku**.- Charaktery, 2022, nr 7, s. 40-45
7. Pawłowska S., **Strategie radzenia sobie z problemami a uzależnienia behawioralne** .- Remedium, 2021, nr 3, s. 14-16
8. Szuster A., **IMPACT - program edukacyjno-profilaktyczny odpowiedzi na przemoc rówieśniczą** .- Serwis Informacyjny Uzależnienia, 2021, nr 3, s. 9-17.
9. Engler A., **Kiedy zachowanie dziecka jest zaburzone** .- Remedium, 2020, nr 2, s. 8-9.
10. Kaszulanis M., **Zdalnie i bezpiecznie** .- Głos Nauczycielski, 2020, nr 16/17, s. 5.
11. Pawłowska S., **FOMO - czy jest się czego bać ?** .- Remedium, 2020, nr 1, s. 5-7
12. Sochacka K., **Wspólne kroki w Cyberświecie**.- Remedium, 2020, nr 1, s. 8-11
13. Szuster A., **Przyczyny cyberprzemocy rówieśniczej w narracji adolescentów** .- Serwis Informacyjny Uzależnienia, 2020, nr 1, s. 16-21
14. Chojnacka K., **Uzależnienie od komputera i Internetu**.- Remedium, 2019, nr 2, s. 10
15. Komorowska M., **Nadmierne korzystanie ze smartfonów i tabletów a samobójstwa wśród młodzieży**.- Remedium, 2019, nr 9, s. 6-7
16. Pawłowska S., **Fonoholizm, "smartwica" - choroby cyfrowych tubylców**.- Remedium, 2019, nr 5, s. 14-16

17. Pawłowska S., **Patotreści w Internecie : wyniki i wnioski z badań**.- Remedium, 2019, nr 9, s. 25-27
18. Wąsik I., **Na wirtualnym głodzie** .- Charaktery, 2019, nr 11, s. [58]-[61]
19. Goetz M., **Na celowniku hejterów** .- Głos Nauczycielski, 2018, nr 31/32, s. 20
20. Małysz Z., **Agresywność, agresja, przemoc, bullying i cyberbullying jako problemy opiekuńczo-wychowawcze**.- Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, 2018, nr 1, s. 12
21. Pawłowska S., **Mroczne zakamarki Youtube'a - patostreaming** .- Remedium, 2018, nr 6, s. 2-4.